

ΡΟΒΟΛΙΑΡΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΡΟΒΟΛΙΑΡΙΤΩΝ

Ταγιαπιέρα 3 - 5 Αθήνα, Τ.Κ. 11525 • Τηλ.- Fax: 210 6716 715 • e-mail:nellaselias39@gmail.com • Ιστοσελίδα: www.rovoliari.gr
Χρόνος 31ος • Αριθμός φύλλου 124 • Οκτώβριος – Νοέμβριος - Δεκέμβριος 2015

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΟΡΤΩΝ

Γράφει η Δέσποινα Περράκη – Σκαμάγγη,
Πρόεδρος του Συλλόγου

Το χωριό μας, με τα λίγα στολισμένα σπίτια του, περιμένει τους επισκέπτες του για τις χριστουγεννιάτικες γιορτές. Το Χριστουγεννιάτικο δέντρο, όπως πάντα πανέμορφο και φωτισμένο, περιμένει και αυτό στο κέντρο της πλατείας.

Την παραμονή των Χριστουγέννων ο Στέργιος και ο Αιμίλιος ήταν οι μόνες φωνούλες οι οποίες ανήγγειλαν «Χριστού την Θείαν Γέννησιν» σε όσα «αρχοντικά» κάπνιζαν τα τζάκια τους. Ο καιρός των Χριστουγέννων ήταν αρκετά καλός και όλες οι οικογένειες γιόρτασαν στη θαλπωρή των σπιτιών τους.

Στις 30 Δεκεμβρίου το σκηνικό άλλαξε. Από το μεσημέρι ο καιρός έγινε χειμωνιάτικος και άρχισαν να πέφτουν οι πρώτες νιφάδες του χιονιού. Μέχρι το βράδυ το χωριό ήταν ντυμένο στα λευκά. Η ατμόσφαιρα απερίγραπτα γαλήνια και το τοπίο ασυνήθιστα όμορφο.

Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς, και παρά το χιόνι που ήταν για τα καλά στρωμένο, ήταν περισσότερα και τα παιδιά που έψαλαν το «Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά» σε περισσότερα σπίτια και τα ζέσταναν με τις φωνούλες τους ευχόμενα «Καλή Χρονιά»! Ήταν ο Στέργιος, ο Αιμίλιος, η Εβελίνα, ο Αποστόλης, η Ελβίρα και η Ελισάβετ.

Το βράδυ στο καφενείο, όπως κάθε χρονιά, μια χαρούμενη παρέα υποδέχτηκε το 2016 με τραγούδια, χορό και πολλές ευχές.

Πρωτοχρονιά! Το χωριό κάτασπρο και παγωμένο. Ωστόσο μερικοί άδραξαν την ευκαιρία για περιπέτειες σε πιο πολύ χιόνι. Έφτασαν μέχρι και τη Φτελιά για να χαρίσουν και στους υπόλοιπους απίθανες εικόνες από το χιονισμένο τοπίο. Η πρώτη καμπάνα για το νέο έτος χτύπησε την Κυριακή 3 Ιανουαρίου και ο ιερέας μας, ο παπα-Θωμάς, τέλεσε τη θεία λειτουργία παρά το λίγο χιόνι που είχε απομείνει και την πολλή παγωνιά.

Μετά τη θεία λειτουργία ευλογήσαμε και κόψαμε τη βασιλόπιτα του Συλλόγου, η οποία μοιράστηκε σε όλους τους πιστούς που παραβρέθηκαν. Τυχερός αναδείχτηκε ο Πρόεδρος μας, ο Γιώργος Ζιαγκοβάς. Να έχει πάντα την τύχη μαζί του, να είναι καλά και να φροντίζει το χωριό μας.

Ανήμερα των Φώτων στις 6 Ιανουαρίου τελέστηκε ο αγιασμός των υδάτων με μια κατανυκτική θεία λειτουργία. Όλες οι ημέρες κύλησαν ευχάριστα, χαρούμενα και ήρεμα και προσδοκούμε του χρόνου να είμαστε περισσότεροι.

Καλή χρονιά σε ΟΛΟΥΣ και Ευτυχισμένο το 2016
Δέσποινα Περράκη-Σκαμάγγη

Ευχόμαστε το 2016
να είναι για ΟΛΟΥΣ
καλύτερο
από το προηγούμενο.
Να προσπαθήσουμε
όλοι μαζί
να κάνουμε
ό,τι ευχόμασταν
για το 2015
και ... που δεν έγινε!
Καλή Χρονιά και ...
καλά μυαλά ... ΟΛΟΙ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Η χειμερινή συνάντηση - συνεστίαση του Συλλόγου μας

Όπως κάθε χρόνο το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας οργανώνει και εφέτος τη χειμερινή συνάντηση – συνεστίασή μας **για να θρεθούμε και πάλι μαζί για ανταλλαγή ευχών για τον καινούργιο χρόνο, να κόψουμε τη βασιλόπιτά μας, να ξαναζωντανέψουμε σχέδια και αναμνήσεις, να μάθουμε νέα ο ένας για τον άλλο καθώς και τα νέα του χωριού.**

Παρ' όλο που οι καιροί είναι δύσκολοι, εξακολουθούμε να θέλουμε να προσφέρουμε στα μέλη και τους φίλους του Συλλόγου μας αυτή την καθιερωμένη ευκαιρία να βλεπόμαστε και να ανανεώνουμε τις σχέσεις μας.

Αυτή τη χρονιά αποφασίστηκε να αλλάξουμε στέκι και να συναντηθούμε στις **28 Φεβρουαρίου στις 12:30 το μεσημέρι στην Ταθέρνα η ΡΟΥΜΕΛΗ**, η οποία διαθέτει εξαιρετική αίθουσα εκδηλώσεων με ζωντανή ορχήστρα, στον ΑΝΩ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟ (Καποδιστρίου 4, τηλ. 210 49 56 887 και 210 49 71 400, οδηγίες και σχεδιάγραμμα στο τέλος).

Το **ΜΕΝΟΥ** είναι συμφωνημένο και περιλαμβάνει: **Ορεκτικά:** σαλάτες, τυρί φέτα, μπεκρί-μεζέ, και πένες σουφλέ ανά τρία άτομα, **Πρώτο πιάτο ατομικό:** με τυρόπιτα, μπιφτέκι, κοτόπουλο, λουκάνικο, φλογέρα, πατατοκροκέτα και κολοκυθοκεφτέ, **Κύριο πιάτο:** με χοιρινή μπριζόλα ή κοτόπουλο ή μπιφτέκι, κατ' επιλογή, γαρνιρισμένο με πατάτες και ρύζι, **Επιδόρπιο:** μια πιατέλα φρούτα εποχής ανά τρία άτομα και **Ποτά:** (αναψυκτικά – μπύρες – κρασί χύμα, χωρίς περιορισμό) καθώς και πρόγραμμα απασχόλησης μικρών παιδιών. Η ορχήστρα του με παραδοσιακή, λαϊκή και σύγχρονη

μουσική θα είναι στη διάθεσή μας από την αρχή μέχρι το τέλος.

Το συνολικό κόστος συμμετοχής θα είναι 20 € για κάθε πρόσκληση. Το παιδικό ΜΕΝΟΥ είναι 10 €. Δηλώσεις και κράτηση προσκλήσεων μπορείτε να κάνετε τηλεφωνικά στα μέλη του Δ.Σ. και κυρίως στην Πρόεδρο κ. Δέσποινα Περράκη-Σκαμάγγη, τηλ. 210 425 43 25 και 6974 11 36 86 (των υπολοίπων μελών τα τηλέφωνα είναι στη σελ. 2).

Περιμένουμε όλους σας να σας καλοδεχτούμε και να διασκεδάσουμε παραμερίζοντας κάθε δυσκολία και εμπόδιο.

ΟΔΗΓΙΕΣ: Από ΙΕΡΑ ΟΔΟ στο Χαϊδάρι: Πριν το ΔΡΟΜΟΚΑΙΤΕΙΟ στρίβουμε ΑΡΙΣΤΕΡΑ στην ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ και συνεχίζουμε την ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ μέχρι τον Κορυδαλλό. Στρίβουμε ΔΕΞΙΑ στη ΓΡΗΓ. ΛΑΜΠΡΑΚΗ και μετά τις Φυλακές στρίβουμε ΔΕΞΙΑ στην ΑΤΤΑΛΕΙΑΣ, συνεχίζουμε την ΠΟΤΑΜΟΥ και ΔΕΡΒΕΝΑΚΙΩΝ όπου και συναντάμε κάθετα την ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ μετά τον Ναό του ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

Από ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟ στην Κηφισού: Παίρνουμε την ΠΕΤΡΟΥ ΡΑΛΛΗ στο ύψος του ΡΑΔΙΟ ΑΘΗΝΑ προς **Νίκαια** και **Κορυδαλλό**. Συνεχίζουμε τη ΓΡΗΓ. ΛΑΜΠΡΑΚΗ και μετά τις **Φυλακές Κορυδαλλού** στρίβουμε ΔΕΞΙΑ στην ΑΤΤΑΛΕΙΑΣ και συνεχίζουμε προς την ίδια κατεύθυνση ΠΟΤΑΜΟΥ και ΔΕΡΒΕΝΑΚΙΩΝ όπου συναντούμε κάθετα την ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ μετά τον Ναό του ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

Δείτε και το σχεδιάγραμμα.

Φτελιά, ανήμερα Πρωτοχρονιάς

Πανοραμική θέα με το χωριό χιονισμένο

Κοινωνικά

Έφυγαν από κοντά μας

Αναγνώστου Ανδρέας του Ηλία και της Σταματίας. Γεννήθηκε στο Ροβολιάρι το 1930 και απεβίωσε στις 10 Ιουλίου 2015.

Δημιούργησε οικογένεια με την Αναστασία Χαμπίπη και απέκτησαν δύο παιδιά, τον Ηλία και τη Χρυσαιγή.

Τα χάρηκε παντρεμένα και ευτύχησε να δει τέσσερα εγγόνια, τον Ανδρέα, τον Άγγελο, τον Γιάννη και την Αλεξάνδρα-Στυλιανή, να μεγαλώνουν και να του δίνουν χαρά.

Δεν κούρασε την οικογένειά του και τον εαυτό του. Έφυγε στην αγκαλιά των αγαπημένων του ανθρώπων ήσυχα και ήρεμα.

Νέλλα Σοφία σύζυγος Ηλία. Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1939 και απεβίωσε στην Αθήνα στις 25 Οκτωβρίου 2015.

Η νεκρώσιμη ακολουθία εψάλη στον Ναό της Αγίας Σοφίας στο Νέο Ψυχικό όπου και την αποχαιρέτησαν οι πολυπληθείς συγγενείς και φίλοι και η ταφή της έγινε στο κοιμητήριο του Αγίου Αθανασίου, στο Ροβολιάρι.

Οι γονείς της (Κωνσταντίνος Κουμάνταρος από τη Λακωνία και Ευπραξία Ιατρού από την Κορινθία) και ένας ευρύς συγγενικός κύκλος με καταγωγή από την Πελοπόννησο της έδωσαν την ευκαιρία να μεγαλώσει σε ένα περιβάλλον που την έκαναν περήφανη που δεν υιοθέτησε την βορειοελλαδίτικη ντοπιολαλιά.

Ωστόσο υπερασπιζόταν σθεναρά τους Μακεδόνες τους οποίους θεωρούσε αγνούς, ντόμπρους, ειλικρινείς

και έντιμους και ταυτιζόταν μαζί τους.

Φοίτησε στο Αμερικανικό Κολέγιο ΑΝΑΤΟΛΙΑ και στο Πανεπιστήμιο της Βοστώνης.

Εργάστηκε ως καθηγήτρια Αγγλικών, για πολλά χρόνια στην «Ελληνοαμερικανική Ένωση» όπου και πολιτικοποιήθηκε έντονα στα χρόνια της χούντας επηρεασμένη τόσο από τη δημοκρατική παιδεία που είχε λάβει όσο και από τις συζητήσεις που, ως δασκάλα, έκανε με τους μαθητές της, κυρίως φοιτητές.

Κατά τη μεταπολίτευση ενεργοποιήθηκε πολιτικά και χρημάτισε για πολλά χρόνια Γραμματέας της Τοπικής Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ στο Νέο Ψυχικό.

Τα τελευταία οκτώ χρόνια έδωσε σθεναρή και καρτερική μάχη με την ασθένειά της και δεν λύγισε. Παρέμεινε μέχρι τέλους ενεργή, μαχητική – στις τελευταίες τρεις εκλογικές ψηφοφορίες επέμενε να πηγαίνει στο εκλογικό τμήμα με το αμαξίδιο – και έφυγε γαλήνια και ήρεμα το απόγευμα της 25ης Οκτωβρίου, παραμονή της γιορτής του γιου της Δημήτρη.

Εκ μέρους των πολλών πολιτικών συναγωνιστών της την αποχαιρέτησε η φίλη της Μαίρη Μπάρκα

Αγαπημένη μου Σοφία,

Στέκομαι σήμερα εδώ μπροστά σου και σκέπτομαι τον αγώνα σου. Πόσο, αλήθεια, αγωνίστηκες για να μην είμαστε εδώ σήμερα και πόσες φορές διέψευσες τους αγαπημένους σου γιατρούς για έναν μόνο λόγο.

Δεν ήξεραν πόσο γενναία είσαι και πόσους μπορούσες να νικήσεις.

Αυτό το μάθαμε όλοι όσοι βρεθήκαμε κοντά σου σε όμορφες και σε δύσκολες στιγμές. Όλοι ξέραμε ότι είσαι εκρηκτική, ειλικρινής, ντόμπρα, ευγενική, σκληρή, αλλά και καλοσυνάτη.

Όλοι μας ξέραμε ότι, αν κάτι δεν το θεωρούσες σωστό, θα μας το έλεγες χωρίς περιστροφές και μετά σαν μάνα που μάλωσε και μετά συγχώρεσε, θα μας αγκάλιαζες.

Αγωνιζόσουν μέχρι το τέλος για τις ιδέες σου. Όχι στο δρόμο όπως παλιά που ήσουν με ψηλά το κεφάλι, με διάθεση αγωνιστική και πλατύ χαμόγελο, αλλά από το σπίτι, με το τηλέφωνο με τις ελάχιστες δυνάμεις που σου είχαν απομείνει, πάντα όμως παρούσα για να μας φωτίζεις, να μας διδάσκεις και, γιατί όχι, να μας δίνεις γραμμή.

Η πιο όμορφη μέρα σου ήταν όταν περίμενες το μαθητάκο σου για να επιβεβαιώσεις τη δασκάλα που κουβαλούσες μέσα σου. Πόσο κουράγιο είχες, Σοφία μου, πόσα ψυχικά αποθέματα!

Έσβησες στην αγκαλιά των αγαπημένων σου, στο ζεστό σας σπίτι.

Κοντά πάντα στον Δημητρώ σου και στον Ηλία σου.

Καλό σου ταξίδι.

Και ένα κείμενο της ίδιας το οποίο αντανακλά τις αγωνίες, τις ιδέες και τις θέσεις της.

Κείμενο με πολλούς αποδέκτες.

Ουδείς έχει δικαίωμα να αφαιρέσει μια ζωή

Το αξίωμα αυτό το ασπάζεται κάθε κοινωνία που θέλει να σέβεται τον εαυτό της.

Όμως, η κοινωνία αυτή έχει επίσης υποχρέωση να μην ενδύεται τον χιτώνα της υποκρισίας όταν ένας ή περισσότεροι βίαιοι θάνατοι ταραίζουν την καθημερινότητά της.

Και για να γίνω πιο συγκεκριμένη θέλω να μοιραστώ μαζί σας τις σκέψεις και τα συναισθήματα που με στοιχειώνουν γύρω από τη δολοφονία των δύο Χρυσαιγίων.

Η παρουσία της Χρυσής Αυγής στην πατρίδα μας ήταν για μένα ό,τι χειρότερο μπορούσε να μας συμβεί.

Οι εικόνες των ταγμάτων εφόδου, τα δολοφονικά ρόπαλα με άλλοθι (τι ντροπή!) την παρουσία της σημαίας μας, οι έφοδοι στις λαϊκές με θύματα μετανάστες, τα σύμβολα και οι χαιρετισμοί των ναζι και η χυδαιότητα της φρασεολογίας τους μου δημιουργούν απέχθεια και φόβο.

Ναι φόβο! Το φόβο που ένιωθα στα τέσσερά μου χρόνια στη θέα των Γερμανών ναζι. Εμένα δεν με πείραξαν. Είχαν όμως πάρει από το διπλανό μας σπίτι στη Θεσσαλονίκη το φιλαράκι μου με τα κόκκινα σγουρά μαλλάκια μαζί με τους γονείς και τα αδέρφια του και τους έστειλαν στο Νταχάου.

Όταν χάθηκε ο Παύλος Φύσσας είπα: «Κρίμα το παλικάρι. Όλοι εμείς του οφείλουμε πολλά».

Ήταν πρωινό του Σαββάτου, όταν τα μιάσματα του Νεοναζισμού οδηγήθηκαν στη ΓΑΔΑ.

Την περασμένη Παρασκευή βράδυ ο θάνατος μάς ξαναχτύπησε την πόρτα. Ένα έγκλημα που συγκλόνισε, για πολλούς λόγους. Δύο νέοι άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους. Άκουσα στην τηλεόραση ότι ήταν παιδιά μας κι αυτά.

Επιτρέψτε μου να σας πω ότι δεν θα ήθελα με τίποτα να ήταν δικά μου παιδιά. Θα προτιμούσα να πεθάνω παρά να τα είχα «παιδιά» μου.

Θέλω πολύ να συλληφθούν οι δολοφόνοι, να αφαιρεθούν οι κουκούλες και οι μάσκες που έχουν υμνηθεί κατά καιρούς από ποικίλες πολιτικές παρατάξεις, και όχι μόνο, και να τιμωρηθούν παραδειγματικά.

Μα πάνω από όλα θα ήθελα να είμαστε έντιμοι με τον εαυτό μας και όχι «μοιρολογίστρες» κατά παραγγελία.

*Σοφία Νέλλα,
Νέο Ψυχικό, 05 - 11 - 2013*

Ροβολιαρίτικα Νέα

Τρίμηνη Έκδοση

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Πολιτιστικός Σύλλογος Ροβολιαριτών

Έδρα: Ροβολιάρι Φθιώτιδας

Γραφεία: Ταγιαπιέρα 3-5 Αθήνα 11525

Τηλ. & Fax: 210 6716 715 και 69 44 60 31 63

A.Φ.Μ.: 090085976 • Δ.Ο.Υ.: Αγίας Παρασκευής

Εκδότης-Διευθυντής: Ηλίας Νέλλας

Γραμματέας του Συλλόγου

*

Διοικητικό Συμβούλιο

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Δέσποινα Περράκη-Σκαμάγγη,

210 4254 325 – 6974113686

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: Χρήστος Δημητρίου 210 2224 535 – 6977757795

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Ηλίας Νέλλας, 210 6716715 & 69 44603163

ΤΑΜΙΑΣ: Κων/νος Δημ. Σακελλάρης, 693 11 50 200, 210 775 44 03

ΜΕΛΗ: Ουρανία Ρίζου, Δημόσιες Σχέσεις 6972010069-2107716881

Αθανάσιος Αναγνώστου, Νεολαία, 210 8035 351 - 6985560970

Μαρία Αναγνώστου συζ. Γεωργ. Εφορος, 210 4926 255

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση-διορθώσεις-εκτύπωση:

Εκδόσεις - Γραφικές Τέχνες ΚΑΡΠΟΥΖΗ
Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.

Θεοδοσίου 23 Ίλιον 131 21 • Τηλ.-Fax: 210 2619003

e-mail: karpouzi@otenet.gr

*

Ενημέρωση

- Τα ενυπόγραφα κείμενα αντιπροσωπεύουν τις απόψεις και το ύφος γραφής των συγγραφέων τους. Διατηρείται όμως το δικαίωμα συντόμευσης εκτεταμένων κειμένων.
- Τα υπόλοιπα κείμενα είναι ευθύνη της Σύνταξης και του Δ.Σ.
- **Οι συνδρομές να στέλνονται στον ταμία του Συλλόγου: Κων/νο Δημ. Σακελλάρη, Νείλου 1, 15772 ΑΘΗΝΑ**
- Η εφημερίδα δέχεται διαφημίσεις.
- Για να δημοσιευτούν: Γάμοι, Βαπτίσεις, ή άλλες κοινωνικές ειδήσεις **χρειάζεται** γραπτή ενημέρωση.
- Για αλλαγή της διεύθυνσής σας, ενημερώνετε απευθείας τις εκδόσεις **Καρπούζη**, ή οποιοδήποτε μέλος του Δ.Σ.

*

• Παρατηρούνται επιστροφές. Βοηθήστε μας να σας ενημερώνουμε.

Η συνδρομή σας είναι η δύναμή μας

Παράκληση, όταν προτιμάτε ταχυδρομική επιταγή, αυτή να αποστέλλεται στο όνομα του εκάστοτε ταμία και όχι στο όνομα της εφημερίδας. Είναι αδύνατο να εισπραχθεί.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΚΑΦΕΝΕΙΑ: ΧΡ. ΡΙΖΟΥ 22 360-92 818 Κ. ΠΛΑΣΤΑΡΑ: 6972 083309 / 6939 612 722 Π. ΣΚΟΥΡΑ: 22360-92830

ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ Τηλ. και Fax:	22360-92877
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ:	(22360) - 22222 και 22360-22331
ΑΓΡΟΝΟΜΕΙΟ:	22360-22336
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ:	(22360) - 22225 και 22360-23700
ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ:	22360-22235
ΓΡΑΦΕΙΟ Α/ ΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ:	22360-22100
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ:	22360-22775
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ:	22360-22213
ΓΥΜΝΑΣΙΟ:	22360-22314
ΛΥΚΕΙΟ:	(22360) - 22555 και 22360-23481
ΔΑΣΟΝΟΜΕΙΟ:	22360-22236
ΔΕΗ:	(22360) - 22247 Βλάβες 22360-23677
ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΟ:	22360-22888
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ:	(22360) - 22122 και 22360-22383
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ:	(22360) - 22760 και 22360-22761
ΕΝΩΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ:	22360-22760
ΙΚΑ:	22360-22242
ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ:	22363-50000
ΚΤΗΝΙΑΤΡΕΙΟ:	22360-22262
ΟΤΕ:	22360-24399
ΚΤΕΛ:	(22360) - 22553 ΤΑΞΙ: 22360-22441
ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ:	(22360) - 23732 / 23733-22299
ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ:	22360-22319
ΛΟΥΤΡΑ ΠΛΑΤΥΣΤΟΜΟΥ:	(22360) - 22510 και 22518
TABEPNA: Παπαθεοδώρου Νίκος	(22360) - 22937

ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ: έδρα Σπερχειάδα

Ιστοσελίδα Δήμου: www.dimosmakrakomis.gov.gr

Τηλεφωνικό Κέντρο: για όλες τις Υπηρεσίες .. (22363) - 50200

Δήμαρχος: Γραφείο (κ. Γκόλφη)(22363) - 50250 - F: 50202

Δημοτικό Συμβούλιο:

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΤΡΟΦΙΜΑ

Κορινθιακή σταφίδα: μαύρη, ελληνική και πολύτιμη

Νέες μελέτες δείχνουν ότι είναι μια «υπερτροφή» (superfood) ευεργετική για όλους!

Είναι ένας (άγνωστος σε πολλούς) διατροφικός «θησαυρός» που κοστίζει όμως ελάχιστα, με «βούλα» αποκλειστικώς ελληνική. Είναι γλυκιά αλλά μπορεί να βοηθήσει ακόμη και τους διαβητικούς (!), όπως δείχνει τελευταία υπό δημοσίευση ελληνική μελέτη. Πρόκειται για τη μαύρη κορινθιακή σταφίδα η οποία κλείνει μέσα στη «ρυτιδιασμένη» σάρκα της πλούτο αντιοξειδωτικών στοιχείων, ιχνοστοιχείων και διαιτητικών ινών που μπορούν να κάνουν τον καθέναν να... Ξανανιώσει θωρακίζοντας τον οργανισμό του από πλήθος δεινών. Οι επιστήμονες προτείνουν να βάλουμε όλοι τη μαύρη κορινθιακή σταφίδα στη διατροφή μας καθώς μπορεί να κάνει τη ζωή μας πιο... ζαχαρένια από κάθε άποψη.

Ελάτε να γνωρίσουμε αυτό το προϊόν που μάς χαρίζει η γη μας και, όπως φαίνεται, δεν το έχουμε εκτιμήσει όσο πρέπει (τόσο ο πληθυσμός όσο και το κράτος αφού η σταφίδα μπορεί να αποτελέσει ένα δυνατό χαρτί για την ελληνική οικονομία, όπως άλλωστε ήταν κάποτε).

Υπάρχουν τρία βασικά είδη αποξηραμένων σταφυλιών (κοινώς σταφίδας). Η **κοινή σταφίδα** (raisins - παράγεται σε χώρες όπως οι ΗΠΑ, η Τουρκία, η Χιλή, η Αυστραλία, η Κίνα κ.ά.), η **σουλτανίνα** (sultanas, ξανθιά σταφίδα - παράγεται σε χώρες όπως η Ελλάδα, η Τουρκία, το Ιράν, το Ουζμπεκιστάν, η Αυστραλία, η Κίνα κ.ά.) και η... **εντελώς δική μας κορινθιακή** (μαύρη) σταφίδα η οποία καλλιεργείται κυρίως σε περιοχές της Βόρειας και της Δυτικής Πελοποννήσου, καθώς και στη Ζάκυνθο. Σημειώνεται ότι στη χώρα μας η καλλιέργεια της σουλτανίνας εντοπίζεται κυρίως στην Κρήτη και στην Κορινθία.

Ήταν πυλώνας της οικονομίας μας

Η κορινθιακή σταφίδα θεωρείται, εδώ και χιλιάδες χρόνια, ένας «μαύρος» χρυσός, αλλά από φρούτα. Δεν είναι, άλλωστε, τυχαίο ότι καλλιεργείται στον ελλαδικό χώρο από τους ομηρικούς χρόνους ενώ γραπτές αναφορές για το εμπόριο της υπάρχουν από τον 12ο αιώνα. Στα τέλη του 19ου αιώνα οι εξαγωγές σταφίδας αποτελούσαν ως και το 75% του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών, γεγονός που συνέβαλε τις παραμονές των Βαλκανικών Πολέμων στην ανασυγκρότηση του σύγχρονου ελληνικού κράτους, στη δημιουργία των πρώτων βιομηχανικών πυρήνων καθώς και στον αστικό μετασχηματισμό της ελληνικής κοινωνίας. Θεωρείται παγκοσμίως μοναδικό προϊόν, δεδομένου ότι στην Ελλάδα παράγεται άνω του 80%, είναι δε ποικιλία διπλής χρήσης αφού μπορεί να αποξηρανθεί ή να οδηγηθεί στην οινοποίηση.

Σε ό,τι αφορά τη σουλτανίνα, ξεκίνησε την... καριέρα της στην Ελλάδα από το 1922 (όταν έφθασαν κυρίως στην Κρήτη πολλοί πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία) ως καλλιεργούμενη ποικιλία τριπλής χρήσης, γεγονός που σημαίνει ότι μπορεί να διατεθεί ως νωπό προϊόν (επιτραπέζιο σταφύλι), να αποξηρανθεί ή να οδηγηθεί στην οινοποίηση. «Κατάγεται» από την περιφέρεια Σουλτάνε του Ιράκ ενώ από εκεί μεταφέρθηκε αρχικά στη Μ. Ασία, από όπου η καλλιέργειά της μεταδόθηκε και στις άλλες χώρες και στη χώρα μας ως φιλοξενούμενη.

Ωστόσο στο «σώμα» της κορινθιακής σταφίδας ρέει αποκλειστικά ελληνικό αίμα. Και όμως παρά τα τόσα οφέλη των σταφίδων για την υγεία, μόνο το 0,05% της προσλαμβανόμενης ενέργειας στην ανθρώπινη διατροφή προέρχεται από όλους τους τύπους σταφίδας, ενώ το ποσοστό αυτό θα έπρεπε να είναι πολύ μεγαλύτερο, σύμφωνα με τους ειδικούς.

Ευεργετική ψημένη και ωμή

Όπως αναφέρει ο καθηγητής του Τμήματος Επιστήμης Διατροφής - Διατροφής στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο **κ. Βαίος Καραθάνος**, ο οποίος ασχολείται ερευνητικά με την ομάδα του περίπου τα τελευταία 20 χρόνια με τη σταφίδα, πρόκειται για ένα άκρως αγνό προϊόν. «Κατά την παραγωγή και την επεξεργασία της δεν χρησιμοποιείται κανένα πρόσθετο ενώ η ξήρανση γίνεται κυρίως στον ήλιο σε μέτριες θερμοκρασίες». Και αυτό το αγνό προϊόν αποτελεί «συστατικό» γλυκών, μπισκότων αλλά και φαγητών. Γενικώς η σταφίδα χρησιμοποιείται ως γλυκαντική ύλη, για το άρωμα και τη γεύση της αλλά και διότι δημιουργεί μέσα σε σχετικώς σκληρά τρόφιμα - όπως το σταφιδόψωμο - εστίες μαλακής υφής αφού απορροφά υγρασία. Μάλιστα, το ψήσιμο δεν φαίνεται να στερεί τίποτε από την αντιοξειδωτική δράση της σταφίδας, εξηγεί ο κ. Καραθάνος. «Μελέτες μας έδειξαν ότι η αντιοξειδω-

τική συμπεριφορά των σταφίδων παραμένει σταθερή - και σε κάποιες περιπτώσεις ακόμη και αυξάνεται - κατά το ψήσιμο των τροφίμων. Για παράδειγμα η βανιλίνη, η βασική πολυφαινόλη των σταφίδων, μετατρέπεται σε βανιλλικό οξύ κατά το ψήσιμο, δηλαδή σε μια ενεργότερη μορφή που σημαίνει πως όχι μόνο δεν χάνεται το αντιοξειδωτικό περιεχόμενο αλλά ακόμη και ενισχύεται».

Τι προσφέρει στον οργανισμό

➔ Είναι πολύ καλή πηγή αντιοξειδωτικών πολυφαινολικών συστατικών. Οι πολυφαινόλες έχουν αντιοξειδωτική δράση (προστατεύουν την LDL χοληστερόλη από την οξειδωση, ελαττώνουν τη χοληστερόλη που εναποτίθεται στους ιστούς, μειώνουν την αθηρωματική πλάκα στα αγγεία και έτσι και τον κίνδυνο καρδιοπαθειών).

➔ Ρίχνει την πίεση και μειώνει την χοληστερόλη στους διαβητικούς με διαβήτη τύπου 2 οι οποίοι ως γνωστόν αντιμετωπίζουν αυξημένο κίνδυνο εμφάνισης βλαβών στα αγγεία.

➔ Διαθέτει αντικαρκινική δράση - κυρίως σε ό,τι αφορά το παχύ έντερο και το στομάχι οδηγώντας τα καρκινικά κύτταρα στον προγραμματισμένο κυτταρικό θάνατο (απόπτωση).

➔ Διαθέτει αντιμικροβιακή και αντιβακτηριακή δράση καθώς και αγγειοδιασταλτική δράση μέσω της παραγωγής ενδοκυτταρικού οξειδίου του αζώτου.

➔ Περιέχει σε μεγάλες ποσότητες ιχνοστοιχεία και συγκεκριμένα μαγνήσιο, ψευδάργυρο και κάλιο (ρυθμιστές της αρτηριακής πίεσης).

➔ Με δεδομένο ότι η σταφίδα καταναλώνεται με τη φλούδα της, έχει πολύ υψηλό ποσοστό διαιτητικών ινών - μάλιστα η κορινθιακή έχει υψηλότερο από τα υπόλοιπα είδη σταφίδας ενώ είναι και υψηλότερο από εκείνο των περισσότερων φρούτων (υπολείπεται μόνο μερικών φυλλωδών λαχανικών). Οι διαιτητικές ίνες λειτουργούν ως υπόστρωμα για ωφέλιμα βακτήρια του παχέος εντέρου χαρίζοντας έτσι στη σταφίδα πρεβιοτικές ιδιότητες που βοηθούν στην καλή λειτουργία του εντέρου αλλά εμποδίζουν και τη βιοσύνθεση χοληστερόλης.

➔ Η κορινθιακή σταφίδα έχει πολύ υψηλό αντιοξειδωτικό περιεχόμενο, υψηλότερο από τη σουλτανίνα.

➔ Η γλυκύτητα της σταφίδας οφείλεται στη μεγάλη περιεκτικότητά της σε φρουκτόζη, η οποία έχει πολύ χαμηλό γλυκαιμικό δείκτη (19) έναντι της γλυκόζης (100) και ως αποτέλεσμα η σταφίδα έχει μέτριο γλυκαιμικό δείκτη (55-63) αλλά είναι και φθηνότερη από τα διάφορα είδη μούρων που έχουν γίνει τόσο μεγάλη μόδα το τελευταίο διάστημα σε ό,τι αφορά τις αντιοξειδωτικές ιδιότητές τους.

➔ Τα σάκχαρα της σταφίδας δεν είναι σε μορφή κρυστάλλων, επομένως μπορούν να «εγκλωβίσουν» άλλα συστατικά, αντιοξειδωτικά, αρωματικές ουσίες, και να τα προστατεύσουν. Παράλληλα τα κοκκώτσια, όταν υπάρχουν, συνεισφέρουν και αυτά στο αντιοξειδωτικό περιεχόμενο.

Πόση σταφίδα πρέπει να τρώμε;

Πόση σταφίδα θα έπρεπε όμως να τρώμε μέσα στην ημέρα για να έχουμε οφέλη; Ο κ. Καραθάνος διευκρινίζει ότι με δεδομένο πως η σταφίδα είναι ένα διαθρεπτικό φρούτο το οποίο παρέχει ποικιλία θρεπτικών συστατικών ευεργετικών για την ανθρώπινη υγεία ενώ παράλληλα διαθέτει λειτουργικά συστατικά - κοινώς βιολογικής ενεργά - θα ήταν καλό να αποτελεί τουλάχιστον τη μία μερίδα από τις τρεις ως πέντε μερίδες φρούτων που πρέπει να καταναλώνει κάποιος ημερησίως - η μερίδα αντιστοιχεί σε **δύο κουταλιές της σούπας σταφίδα**. Ωστόσο δυστυχώς στη χώρα μας δεν υπάρχει καθημερινή κατανάλωση σταφίδας, αυτού του τόσο θρεπτικού και φθηνού αποξηραμένου φρούτου. «Αν συνέβαινε κάτι τέτοιο τότε το μισό περίπου της ετήσιας παραγωγής κορινθιακής σταφίδας η οποία φθάνει τους 30.000 τόνους θα καταναλωνόταν μόνο από τους κατοίκους της Πελοποννήσου».

Συνεπώς η κορινθιακή σταφίδα μπορεί να αποτελέσει ένα υγιεινό σνακ που θα συντροφεύει τον πληθυσμό κάθε ημέρα. «Καταναλώνοντας δύο κουταλιές της σούπας σταφίδα την ημέρα καλύπτουμε το 1/3 των ημερήσιων αναγκών του οργανισμού μας σε φρούτα».

Έπειτα από όλα αυτά εσείς πόσες σταφίδες θα φάτε σήμερα;

➔ Η κορινθιακή σταφίδα έχει πολύ υψηλό αντιοξειδωτικό περιεχόμενο, υψηλότερο από τη σουλτανίνα.

➔ Η γλυκύτητα της σταφίδας οφείλεται στη μεγάλη περιεκτικότητά της σε φρουκτόζη, η οποία έχει πολύ χαμηλό γλυκαιμικό δείκτη (19) έναντι της γλυκόζης (100) και ως αποτέλεσμα η σταφίδα έχει μέτριο γλυκαιμικό δείκτη (55-63) αλλά είναι και φθηνότερη από τα διάφορα είδη μούρων που έχουν γίνει τόσο μεγάλη μόδα το τελευταίο διάστημα σε ό,τι αφορά τις αντιοξειδωτικές ιδιότητές τους.

➔ Τα σάκχαρα της σταφίδας δεν είναι σε μορφή κρυστάλλων, επομένως μπορούν να «εγκλωβίσουν» άλλα συστατικά, αντιοξειδωτικά, αρωματικές ουσίες, και να τα προστατεύσουν. Παράλληλα τα κοκκώτσια, όταν υπάρχουν, συνεισφέρουν και αυτά στο αντιοξειδωτικό περιεχόμενο.

Πόση σταφίδα πρέπει να τρώμε;

Πόση σταφίδα θα έπρεπε όμως να τρώμε μέσα στην ημέρα για να έχουμε οφέλη; Ο κ. Καραθάνος διευκρινίζει ότι με δεδομένο πως η σταφίδα είναι ένα διαθρεπτικό φρούτο το οποίο παρέχει ποικιλία θρεπτικών συστατικών ευεργετικών για την ανθρώπινη υγεία ενώ παράλληλα διαθέτει λειτουργικά συστατικά - κοινώς βιολογικής ενεργά - θα ήταν καλό να αποτελεί τουλάχιστον τη μία μερίδα από τις τρεις ως πέντε μερίδες φρούτων που πρέπει να καταναλώνει κάποιος ημερησίως - η μερίδα αντιστοιχεί σε **δύο κουταλιές της σούπας σταφίδα**. Ωστόσο δυστυχώς στη χώρα μας δεν υπάρχει καθημερινή κατανάλωση σταφίδας, αυτού του τόσο θρεπτικού και φθηνού αποξηραμένου φρούτου. «Αν συνέβαινε κάτι τέτοιο τότε το μισό περίπου της ετήσιας παραγωγής κορινθιακής σταφίδας η οποία φθάνει τους 30.000 τόνους θα καταναλωνόταν μόνο από τους κατοίκους της Πελοποννήσου».

Συνεπώς η κορινθιακή σταφίδα μπορεί να αποτελέσει ένα υγιεινό σνακ που θα συντροφεύει τον πληθυσμό κάθε ημέρα. «Καταναλώνοντας δύο κουταλιές της σούπας σταφίδα την ημέρα καλύπτουμε το 1/3 των ημερήσιων αναγκών του οργανισμού μας σε φρούτα».

Έπειτα από όλα αυτά εσείς πόσες σταφίδες θα φάτε σήμερα;

ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΤΑ ΚΑΡΤΕΡΙΑ

Ένας νέος και μια νέα
Ανταμώνανε τα βράδια
Και περνούσανε τη νύχτα
Με φιλία πολλά και χάδια.

Οι διαβάτες τα κοιτάζαν
Και βαθιά αναστενάζαν
Κάποτε ήμαστε κι εμείς
Τα παιδιά της Κυριακής.

Δεν μιλούσανε με λόγια
Μον’ κοιτάζαν τα ρολόγια
Με τα μάτια τα λέγαν όλα
Πόσο γρήγορα περνούσε η ώρα.

Τα φιλία δίναν και παίρναν
Μα μέσα στο μυαλό τους σέρναν
Τι θα πει ο Μπαμπάς το βράδυ
Για ό,τι έγινε μες στο σκοτάδι.

Αλέξανδρος Πανόπουλος
Νέα Μάκρη, Αύγουστος 2014

ΔΩΡΕΑ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ο κ. Ντίνος Παπαθεοδώρου, ο μακροβιότερος Πρόεδρος του Συλλόγου μας, εκ των ιδρυτικών μελών τόσο του Συλλόγου όσο και της Εφημερίδας μας μάς έστειλε την παρακάτω ανακοίνωση την οποία δημοσιεύουμε με ιδιαίτερη χαρά και τον συγχάριουμε τόσο για την πρόσφατη δωρεά του όσο και για τα όσα πρόσφερε στο χωριό και στο Σύλλογο όλα αυτά τα χρόνια.

«Ο δάσκαλος Παπαθεοδώρου Κωνσταντίνος του Ιωάννου που το 1963 ανήγειρε το εξωκλήσιο της Αγίας Παρασκευής με τις πρώτες του οικονομίες, σήμερα, με τη συμπλήρωση 50 χρόνων λειτουργίας, στη μνήμη των γονέων του Ιωάννου και Στυλιανής, του αδελφού του Γεωργίου, των θείων του Γεωργίου και Αναστασίας και όλων των προγόνων του έκανε δωρεά την Αγιογράφηση της Αγίας Παρασκευής με τις ολόσωμες εικόνες των Αγίων: 1. Αγίου Κωνσταντίνου, 2. Αγίου Αθανασίου, 3. Αγίου Νικολάου, 4. Αγίου Δημητρίου, 5. Αγίου Νεκταρίου, 6. Αγίου Γεωργίου, 7. Αγίου Σεραφείμ Φαναρίου, 8. Αγίου Στυλιανού, 9. Αγίου Βασιλείου, 10. Αγίου Σπυρίδωνος, 11. Αγίας Αικατερίνης, 12. Αγίας Αναστασίας Φαρμακολυτριάς, συνολικής αξίας 4.500€.

Αγία Παρασκευή Αττικής 2015

Ο δωρητής
Κων/νος Ι. Παπαθεοδώρου»

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Ο **Αλέξανδρος Πανόπουλος** διέθεσε στο ΣΥΛΛΟΓΟ έναν αριθμό αντιτύπων από το νέο βιβλίο του **«Ο Θρυλικός καπετάν Ντούρος»**. Ιστορικο - πολιτικό κείμενο. Αναφέρεται στην ιστορία μιας υπαρκτής οικογένειας: την πορεία της και τους πολιτικούς και κοινωνικούς αγώνες της. Είναι ένα ευχάριστο και ευκολοδιάβαστο βιβλίο. Τα έσοδα από τη διάθεσή του στα μέλη και τους φίλους μας θα είναι υπέρ του Συλλόγου. Τιμή διάθεσης 10 €.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Μιχαήλ Αθανάσιος, Αμούρι	20€
Μιχαήλ Γεώργιος, Αμούρι	20€
Μιχαήλ Μιχάλης, Αμούρι	20€
Νέλλα Ελισάβετ	20€
Παπακώστας Παναγιώτης	20€
Σακελλάρη Ελένη του Ηλία	50€
Σκαμάγκης Θανάσης	50€
Στεφανής Κώστας και Όλγα Στεφανή, Βίτωλη	25€

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Στο προηγούμενο φύλλο μας δεν αναγράψαμε το ακριβές ποσό της συνδρομής των: Ελισάβετ Νέλλα και Θανάσης Σκαμάγκη. *Διορθώνουμε και ζητούμε τη συγγνώμη τους.*

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Στη μνήμη Σοφίας Νέλλα για τη βελτίωση των αθλητικών εγκαταστάσεων του χωριού:	
η οικογένειά της	100€
ο αδελφός της Επαμεινώνδας Κουμάνταρος	100€
ο Γιώργος Νικολάου και η Αριστεά Τσιάπα	50€
οι Γιάννης, Γιώργος, Πόπη, Έλενα Σταυριανού	40€
Στη μνήμη Δημητρίου (Τάκη) Σπυρόπουλου , η οικογένειά του	50€
Δήμα Βασιλική στη μνήμη των αδελφών της Ηλία, Γιώργου, Δημήτρη και Φώτη Σακελλάρη	50€

Οι λόγιοι του Διαφωτισμού

Σε κάθε εορτασμό της Εθνικής μας Παλιγγενεσίας συνήθως επικεντρωνόμαστε στα γεγονότα και τα πρόσωπα της Επανάστασης.

Σε παλαιότερο φύλλο μας (φύλλο 109, του 2012) αναφερθήκαμε στις Εφημερίδες και τα Έντυπα που προετοίμασαν τον ξεσηκωμό.

Με το παρόν και όσα θα ακολουθήσουν θα προσπαθήσουμε να σταθούμε και να φωτίσουμε όσα προηγήθηκαν στον Πολιτικό, Πολιτιστικό, Οικονομικό και Κοινωνικό τομέα και συνέβαλλαν στην εθνική παλιγγενεσία.

Κρίθηκε επιβεβλημένο να ασχοληθούμε και με τη φωτεινή πλευρά της Εθνεγερσίας, πέρα από τη μιζέρια της τουρκοκρατίας.

Αξίζει τον κόπο να αναδειχθεί και το ζωντανό, δραστήριο, φιλομαθές, μορφωμένο και αντιπροσωπευτικό κομμάτι της ταυτότητας της φυλής μας.

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Ρήγας Βελεστινλής ή Φεραίος (Βελεστίνο 1757 – 1798 Βελιγράδι). Συγγραφέας, πολιτικός στοχαστής και επαναστάτης. Θεωρείται εθνομάρτυρας και πρόδρομος της Ελληνικής Επανάστασης του 1821. Ο ίδιος υπέγραφε ως «Ρήγας Βελεστινλής» ή «Ρήγας ο Θεσσαλός» και ουδέποτε «Φεραίος», κάτι που ίσως να είναι δημιούργημα μεταγενέστερων λογίων.

Γεννήθηκε στο **Βελεστίνο**, τις αρχαίες **Φερές**, το **1757**, από εύπορη οικογένεια.

Σύμφωνα με τον **Χριστόφορο Περραιβό** τα πρώτα του γράμματα λέγεται ότι τα διδάχθηκε από ιερέα του Βελεστίνου και κατόπιν στη Ζαγορά. Καθώς διψούσε για μάθηση, ο πατέρας του τον έστειλε στα Αμπελάκια για περαιτέρω μόρφωση. Όταν επέστρεψε, έγινε δάσκαλος στην Κοινότητα Κισσού Πηλίου. Στην ηλικία των είκοσι ετών σκότωσε στο Βελεστίνο έναν **Τούρκο** πρόκριτο, επειδή του είχε συμπεριφερθεί δεσποτικά, κατέφυγε στο **Λιτόχωρο** του Ολύμπου, όπου κατατάχθηκε στο σώμα των αρματολών του θείου του, Σπύρου Ζήρα. Αργότερα βρέθηκε στο **Άγιο Όρος**, φιλοξενούμενος του ηγουμένου της μονής Βατοπεδίου, Κοσμά με τον οποίο και ανέπτυξε στενή φιλία. Στην ίδια μονή συνδέθηκε φιλικά με τον συμπατριώτη του τον μοναχό **Νικόδημο (Άγιο Νικόδημο τον Αγιορείτη)**, ο οποίος του είχε παραχωρήσει τα κλειδιά της βιβλιοθήκης της φημισμένης **Αθωνιάδας Σχολής** για να εμπλουτίσει τις γνώσεις του.

Στο Άγιο Όρος δεν έμεινε πολύ. Ταξίδεψε στην **Κωνσταντινούπολη**, μετά από πρόσκληση του Πρέσβη της Ρωσίας για σπουδές, στην οικία του οποίου γνώρισε τον Πρίγκιπα Αλέξανδρο Υψηλάντη (1726-1806) μέγα διερμηνέα του Σουλτάνου και παππού του μετέπειτα αρχηγού της **Φιλικής Εταιρίας**, επίσης **Αλέξανδρου Υψηλάντη** (1792-1828). Στην Πόλη διεύρυ-

νε τις σπουδές του στη **Γαλλική**, στην **Ιταλική** και τη **Γερμανική** γλώσσα. Όταν ο Υψηλάντης έφυγε για το Ιάσιο, προκειμένου να γίνει ηγεμόνας της Μολδαβίας, ο Ρήγας τον ακολούθησε. Έγινε γραμματέας του ηγεμόνα της Βλαχίας Νικόλαου Μαυρογένη, (αδερφός του παππού της **Μαντώς Μαυρογένους**) και ταξίδεψε για το **Βουκουρέστι** έδρα της ηγεμονίας, όντας πλέον στην ηλικία των 30 χρόνων. Μετά τον Ρωσο-τουρκικό πόλεμο και την ήττα της Τουρκίας (1790) ο Μαυρογένης αποκεφαλίστηκε ως υπάιτιος της ήττας και ο Ρήγας κατέφυγε στη **Βιέννη**, την οποία έκανε έδρα της επαναστατικής δράσης του.

Στη Βιέννη συνεργάτες του ήταν κυρίως Έλληνες έμποροι ή σπουδαστές, αλλά οι σημαντικότεροι από αυτούς ήταν οι **αδελφοί Πούλιου**, από τη **Σιάτιστα** της Μακεδονίας, τυπογράφοι. Στο τυπογραφείο τους τύπωσε τον **Θούριο** και την **Χάρτα**, την επαναστατική του προκήρυξη σε χιλιάδες αντίτυπα, προκειμένου να μοιραστούν στους Έλληνες των υπόλοιπων φιλελεύθερων περιοχών των Βαλκανίων, το **Σχολείον των ντελικάτων Εραστών**, το **Φυσικής απάνθισμα**, το **Ηθικός Τρίπους**, το **Σύνταγμα της Ελληνικής Δημοκρατίας**, τα **Δίκαια του ανθρώπου**, καθώς και το **Νέος Ανάχαρις**.

Ο Ρήγας απέβλεπε στην απελευθέρωση και ενοποίηση όλων των Βαλκανικών λαών και φυσικά όλου του ελληνικού στοιχείου που ήταν διασκορπισμένο στην Ανατολή και τα ευρωπαϊκά κέντρα και το όραμά του περιελάμβανε τη δημιουργία μιας «Ελληνικής Δημοκρατίας», χωρίς εθνικό χαρακτήρα. «Σύμφωνα με την προκήρυξη του Ρήγα, ακόμα και αν ζει κανείς «και εις τους αντίποδας» μπορεί να γίνει υπήκοος της Δημοκρατίας, φτάνει να ασπασθεί τα ιδανικά της και να μάθει την ελληνική γλώσσα». (Ρόντρικ Μπίτον, καθηγητής στην έδρα Κοραή Νεοελληνικής και Βυζαντινής Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο King's College του Λονδίνου. Από συνέντευξή του στα ΝΕΑ της 5-6 Δεκεμβρίου 2015).

Επηρεασμένος από τον ευρωπαϊκό **Διαφωτισμό**, πίστεψε βαθιά στην ανάγκη της επαφής των Ελλήνων με τις νέες ιδέες που σάρωναν την **Ευρώπη** και αυτό τον ώθησε στη συγγραφή ή μετάφραση βιβλίων σε δημόδη γλώσσα.

Παράλληλα με τις εκδοτικές του δραστηριότητες, ο Ρήγας προετοίμαζε και την αναχώρησή του από την Αυστρία, κυρίως εξαιτίας του επαναστατικού κλίματος που είχε καλλιεργήσει η **Γαλλική Επανάσταση** και της διάθεσής του να ενισχύσει τις προσπάθειες του **Ναπολέοντα**.

Το **1792** η υπογραφή της Ρωσοτουρκικής συνθήκης ειρήνης στο **Ιάσιο** οδηγεί τις ελπίδες του Ρήγα για απελευθέρωση των Ελλήνων από τη Γαλλία και τον Βοναπάρτη. Οι πληροφορίες για τη μυστική επαναστατική δράση του Ρήγα είναι ασαφείς και προέρχονται κυρίως από μαρτυρίες βιογράφων και πληροφορίες τις οποίες απέσπασε η ανάκριση των **Αυστριακών** αρχών μετά τη σύλληψη του Ρήγα και των συντρόφων του.

Το συμπέρασμα ούτως ή άλλως είναι ότι δεν υπήρχε οργανωμένος επαναστατικός συνωμοτικός πυρήνας αλλά διάσπαρτες επαφές με ομοεθνείς, τους οποίους ξεσήκωνε ο επαναστατικός ενθουσιασμός του Ρήγα.

Ο Ρήγας συνελήφθη στην **Τεργέστη** την **1η Δεκεμβρίου** του **1797** μαζί με τον Περραιβό. Μόλις μαθεύτηκε η σύλληψη του Ρήγα πολλοί έκαναν έκκληση, στο σουλτάνο **Σελίμ Γ΄**, για την απελευθέρωσή του. Ανάμεσα σε αυτούς ο φίλος του Ρήγα, **Οσμάν Πασά**, ηγεμόνας του Βιδινίου και ο **Αλή Πασάς**, αλλά μάταια.

Κατόπιν οδηγήθηκε στη **Βιέννη**, στις **14 Φεβρουαρίου** 1798, όπου ανακρίθηκε μαζί με τους υπόλοιπους συντρόφους του. Κατάληξη των ανακρίσεων, σε συνδυασμό με τις συνεννοήσεις με τον Σουλτάνο, ήταν από τους συλληφθέντες: οι Αυστριακοί και άλλων εθνοτήτων υπήκοοι να δικάστούν από τις Αυστριακές αρχές, και οι Οθωμανοί υπήκοοι να απελα-

θούν και να οδηγηθούν στην Οθωμανική επικράτεια για να υποστούν τις κυρώσεις του Σουλτάνου. Ο Ρήγας (41 χρόνων) και οι επτά σύντροφοί του που ανήκαν στην ίδια κατηγορία, ο Ευστράτιος Αργέντης (31 χρόνων, έμπορος από τη **Χίο**), ο Δημήτριος Νικολίδης (32 χρόνων, γιατρός από τα **Ιωάννινα**), ο Αντώνιος Κορωνιός (27 χρόνων, έμπορος και λόγιος από τη **Χίο**), ο Ιωάννης Καρατζάς (31 χρόνων, λόγιος από τη **Λευκωσία** της **Κύπρου**), ο Θεοχάρης Γεωργίου Τουρουντζιάς (22 χρόνων, έμπορος από την **Σιάτιστα**), ο Ιωάννης Εμμανουήλ (24 χρόνων, φοιτητής της ιατρικής από την **Καστοριά**) και ο Παναγιώτης Εμμανουήλ (22 χρόνων, αδερφός του προηγούμενου και υπάλληλος του Αργέντη), με συνοδεία των αυστριακών αρχών παραδόθηκαν στις **10 Μαΐου 1798** στους Τούρκους του Βελιγραδίου και φυλακίστηκαν στον πύργο Νεμπόισα, παραποτάμιο φρούριο του Βελιγραδίου. Εκεί, ύστερα από συνεχή βασανιστήρια, στις **24 Ιουνίου του 1798**, στραγγαλίστηκαν και τα σώματά τους ρίχτηκαν στον **Δούναβη**.

(ΣΗΜΕΙΩΣΗ: είναι τραγικό να αναλογίζεται κανείς την απώλεια τόσων και πολλά υποσχόμενων νέων).

Για το έργο του «**Θούριος**», το ξεχωριστό αυτό έργο του Ρήγα, έχουν γραφεί:

- Ο Γάλλος ιστορικός **Φρανσουά Πουκεβίλ** είχε γράψει: «...Οι **Έλληνες** πολέμουσαν έχοντας στα χείλη τους τις τρομερές στροφές του Ρήγα...»
 - Ο αγωνιστής του **1821**, δικαστής και ιστορικός **Γεώργιος Τερτσέτης**, το χαρακτήρισε ως «Το ιερότερο άσμα της φυλής μας».
 - Ο συγγραφέας **Δημήτριος Φωτιάδης**, είχε γράψει ότι: «Όσοι από τους Ιερολοχίτες στο Δραγατσάνι δεν βρήκαν το θάνατο στη μάχη παρά πέσανε στα χέρια των τυράννων, τραγουδάγανε το Θούριο όταν τους οδηγούσαν να τους σφάξουν...»
 - Ο ιστορικός **Ιωάννης Κορδάτος** τον ονόμασε «Παμβαλκανικό εμβατήριο».
 - Ενώ τέλος για τον ίδιο τον Ρήγα, ο θρυλικός Γέρος του Μωριά, **Θεόδωρος Κολοκοτρώνης**, είχε πει: «Εστάθη ο μεγαλύτερος ευεργέτης της φυλής μας. Το μελάνι του θα είναι πολύτιμο ενώπιον του Θεού, όσο το αίμα του άγιο.»
- Τα ολοκληρωμένα ΑΠΑΝΤΑ του Ρήγα επανεκδόθηκαν για πρώτη φορά με ευρετήρια και σχόλια επιμέλεια **Δρ. Δημητρίου Καραμπερόπουλου** από την Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα και σε ψηφιακό δίσκο (CD-ROM) το 2007.

Γρηγόριος Κωνσταντάς (Μηλιές Πηλίου 1758 – 1844): Τα πρώτα γράμματα τα έμαθε σε σχολείο της πατρίδας του, ολοκλήρωσε τις σπουδές του στην Αθωνιάδα σχολή και στις ανώτερες σχολές της Χίου, της Κωνσταντινούπολης και του Βουκουρεστίου. Στη Βλαχία συνδέθηκε με τον κύκλο του Δημητρίου Καταρτζή και δέχτηκε με ενθουσιασμό τις νέες ιδέες του πρώιμου ελληνικού Διαφωτισμού, τον δημοτικισμό, την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και την ιδέα για την πνευματική αναγέννηση του έθνους.

Τους σκοπούς αυτούς υπηρέτησε με συνέπεια ως λόγιος και κυρίως ως δάσκαλος στο Βουκουρέστι (1786 – 1788), στη Βιέννη (1788 – 1792), στα Αμπελάκια (1796 – 1802), στην Κωνσταντινούπολη (1808 – 1812).

Η επιθυμία του να συμπληρώσει τη μόρφωσή του τον έφερε στο φημισμένο Πανεπιστήμιο της Πάντοβα στην Ιταλία (1792 – 1794).

Το 1812, σε συνεργασία με τον συμπατριώτη του Άνθιμο Γαζή, οργάνωσε μια ανώτερη Σχολή στις Μηλιές για την οποία ξόδεψε όλη του την περιουσία. Η Σχολή απέκτησε μεγάλη φήμη όχι μόνο για το σύγχρονο πρόγραμμα διδασκαλίας αλλά και για τον τεχνικό εξοπλισμό της και την πλούσια βιβλιοθήκη της, η οποία σώζεται ακόμη.

Κατά την Επανάσταση ο Κωνσταντάς υπηρέτησε ως αντιπρόσωπος της Ανατολικής Ελλάδας στο Βουλευτικό και ως έφορος Παιδείας. Αργότερα ο Καποδίστριας του ανέθεσε την οργάνωση και οικονομική

Οι λόγιοι του Διαφωτισμού

Συνέχεια από την 4η σελ.

διαχείριση του Ορφανοτροφείου – Σχολείου της Αίγινας (1828 – 1832). Η Βαυαρική Διοίκηση του Όθωνα δεν αναγνώρισε τις υπηρεσίες του και έτσι γέρος και ανήμπορος αποσύρθηκε στην πατρίδα του όπου έζησε στερημένα διδάσκοντας στο σχολείο του ως το θάνατό του.

Το συγγραφικό του έργο δεν είναι μεγάλο. Ωστόσο έγραψε σε συνεργασία με τον εξάδελφό του **Δανιήλ Φιλιππίδη** τη «**Νεωτερική Γεωγραφία**» έργο μνημειώδες και το πρώτο επιστημονικό σύγγραμμα στο είδος του.

Άνθιμος Γαζής (Μηλιές Πηλίου 1758 – 1828 Σύρος): Συγγραφέας, χαρτογράφος και από τους σημαντικότερους **διαφωτιστές**, που αγωνίστηκε για την διάδοση των ευρωπαϊκών ιδεών στην **Ελλάδα**.

Ο Άνθιμος Γαζής γεννήθηκε στις Μηλιές του Πηλίου από φτωχούς γονείς. Σπούδασε στη γενέτειρά του, κοντά στον ιερομόναχο Άνθιμο Παπαπανταζή, στη **Ζαγορά** και στην **Κωνσταντινούπολη**, όπου και χειροτονήθηκε **αρχιμανδρίτης**. Το 1796 έγινε εφημέριος του ναού της ελληνικής παροικίας στη **Βιέννη** της **Αυστρίας**.

Από το **1799** έως και το **1812** ανέπτυξε ιδιαίτερη συγγραφική και εκδοτική δραστηριότητα, εκδίδοντας έργα Ελλήνων ή ξένων συγγραφέων μεταφρασμένα από τον ίδιο. Από αυτά ξεχωρίζουν τα δικά του έργα, όπως η πεντάτομη Ελληνική Βιβλιοθήκη (**1807**), η οποία περιλαμβάνει βιογραφίες αρχαίων συγγραφέων, και το τρίτομο Λεξικό της Αρχαίας Ελληνικής (**1809–1816**). Το **1811**, με υπόδειξη του **Κοραή** εξέδωσε στην Βιέννη το περιοδικό «**Ερμής ο Λόγιος**», το πιο αξιόλογο προεπαναστατικό έντυπο, μέσα από το οποίο σχολιάζει ο ίδιος τα φιλολογικά γεγονότα και την δημιουργία πνευματικών ευρωπαϊκών κινημάτων. Ο ίδιος είχε την επιμέλεια του περιοδικού μέχρι το 1814. Το περιοδικό συνέχισε να κυκλοφορεί μέχρι το 1821. Η χαρτογραφική του ενασχόληση ήταν πολύ αξιόλογη. Σημαντικότερο έργο του είναι ο **Πίναξ Γεωγραφικός της Ελλάδος** τον οποίο εξέδωσε στη Βιέννη το 1800, που θεωρείται μία νέα έκδοση της Χάρτας του Ρήγα. Μικρότερων διαστάσεων από αυτήν (102 X 104 εκ.), είναι σήμερα, ένας από τους σπανιότερους ελληνικούς χάρτες, αφού σώζονται μόνο 6 αντίτυπά του στο εξωτερικό. Ένα από αυτά κοσμεί την Κεντρική Εθνική Βιβλιοθήκη της Ιταλίας στη Φλωρεντία. Ένας άλλος εξαιρετικά σπάνιος χάρτης του Γαζή (Ατλας περιέχων καθολικούς γεωγραφικούς πίνακες της υδρογείου σφαίρας) αποκτήθηκε από την Εθνική Βιβλιοθήκη της Αυστραλίας.

Ο Γαζής **πίστευε ότι μόνο με την πνευματική αφύπνιση των υποδούλων θα επιτυγχανόταν η Επανάσταση**. Όντας άνθρωπος πνευματικής αναζήτησης, ο

Γαζής επιθυμούσε να αναπτυχθεί το επίπεδο του εκπαιδευτικού συστήματος στην Ελλάδα. Το **1814**, σε συνεργασία με τον **Καποδίστρια** και άλλους σημαντικούς Έλληνες, ίδρυσε την **Φιλόμουσο Εταιρεία (Βιέννης)**, πολιτιστική οργάνωση, η οποία είχε ουσιαστικά πολιτική χροιά. Παράλληλα, ξεκίνησε την ανέγερση στην πατρίδα του προτύπου σχολείου, εστιασμένου στις φυσικές επιστήμες. Το **1817** έφτασε μέχρι την **Οδησό**, προκειμένου να συλλέξει συνδρομές για την Σχολή. Εκεί τον βρήκε ο **Σκουφάς** και του προτείνει να γίνει μέλος της **Φιλικής Εταιρείας**. Ο Γαζής δίστασε και έτσι επέστρεψε στις **Μηλιές**, όπου, μαζί με τον **Γρηγόριο Κωνσταντά**, οργάνωσε την Σχολή. Εκεί τον συνάντησε ο **Ξάνθος**, ο οποίος κατάφερε να τον πείσει να μπει στην **Εταιρεία**. Ήταν ένας από τους σημαντικότερους παράγοντές της, καθώς συνέβαλε στη μύηση νέων μελών και συνεννοήθηκε με ντόπιους οπλαρχηγούς, έτσι ώστε να προετοιμάσει την Επανάσταση. Υπήρξε ένα είδος συνδέσμου για τους Φιλικούς που βρίσκονταν στην **Ρωσία** και στην **Μολδοβλαχία** και τους μνημένους στην **Πελοπόννησο** και την **Στερεά Ελλάδα**.

Την **1η Μαΐου του 1821**, ανήμερα του **Πάσχα**, κήρυξε την επανάσταση στη **Θεσσαλία** και τη **Μαγνησία** και έλαβε μέρος σε όλες τις μετέπειτα μάχες στην περιοχή. Στις 7 Μαΐου 1821 έβγαλε την διακήρυξή του με τίτλο «Προς τους λαούς της Ζαγοράς, των Φερών και της Αγυιάς». Μεταξύ των άλλων τονίζει τη σημασία του Ρήγα και της θυσίας του και ότι ο ίδιος ο Ρήγας προΐσταται στην επαναστατημένη **Θεσσαλία** και ο Θούριός του θα γίνει «εγερτήριον σάλπισμα». Συνιστά να συγκληθεί Συνέλευση με αντιπροσώπους από τις κοινότητες της Θετταλομαγνησίας με σκοπό να συντάξουν Σύνταγμα στα πρότυπα του δημοκρατικού συντάγματος του Ρήγα. Να συστήσουν τη **ΒΟΥΛΗ ΘΕΤΤΑΛΟΜΑΓΝΗΣΙΑΣ**. Η Συνέλευση των επαναστατών προς τιμήν του Ρήγα συνεδρίασε στο Βελεστίνο στις 11 Μαΐου 1821 και η Συνέλευση ονομάστηκε «**Βουλή Θετταλομαγνησίας**». Πρόεδρος ήταν ο **Άνθιμος Γαζής** και γραμματέας ο **Φίλιππος Ιωάννου**, ο μετέπειτα καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Μετά την αποτυχία της επανάστασης στην Θεσσαλία, κατέφυγε στον Νότο και διορίστηκε μέλος του **Αρείου Πάγου**. Συμμετείχε στις πρώτες εθνοσυνελεύσεις ως εκπρόσωπος της Θεσσαλίας (**Α' Εθνοσυνέλευση Επιδαύρου, Β' Εθνοσυνέλευση Άστρους και Τροιζήνας**), αλλά ύστερα έγινε σχολάρχης στην **Τήνο** και την **Σύρο**, όπου και πέθανε το **1828** σε ηλικία 70 ετών.

Δωρόθεος Πρώιος: (Χίος 1765 - 1821 Βόσπορος): Εθνομάρτυρας και από τους σπουδαιότερους λόγιους ιεράρχες του 19ου αιώνα. Μητροπολίτης Φιλαδέλφειας (1805 - 13) και Αδριανουπόλεως (1813 - 21).

Γεννήθηκε στη Χίο, όπου και έμαθε τα πρώτα του γράμματα. Κατόπιν φοίτησε στην Πατμιάδα Σχολή. Συνδέθηκε φιλικά με τον Βενιαμίν Λέσβιο, όπως δείχνει η αλληλογραφία τους. Η φιλία τους έμεινε αδιάτακτη, γιατί είχαν κοινά ενδιαφέροντα, ως φίλοι της παιδείας και του γένους.

Το 1786 χειροτονήθηκε διάκονος και αναχώρησε για ευρύτερες σπουδές στην Ιταλία και Γαλλία. Τον Σεπτέμβριο του 1793 διορίστηκε διδάσκαλος στη Σχολή της Χίου, όπου δίδαξε τη φιλοσοφία και τις επιστήμες, με διευθυντή τον Αθανάσιο Πάριο.

Το 1796 όμως εγκατέλειψε τη θέση αυτή, για να αναλάβει τη διδασκαλία των παιδιών του Κωνσταντίνου Χαντζερή, δραγομάνου του τουρκικού στόλου, και εγκαταστάθηκε στην Κωνσταντινούπολη (1797). Όταν ο Χαντζερής διορίστηκε ηγεμόνας στη Βλαχία, ο Δωρόθεος τον ακολούθησε, παίρνοντας για βοηθό του εκεί τον μαθητή του Νεόφυτο Βάμβα.

Μετά τον αποκεφαλισμό του Χαντζερή από τους Τούρκους, ο Δωρόθεος αναγκάστηκε να επιστρέψει στην Κωνσταντινούπολη (1799). Το Πατριαρχείο τον ονόμασε ιεροκήρυκα της Μεγάλης Εκκλησίας, προ-

άγοντάς τον σε Αρχιμανδρίτη.

Όταν ο Δημήτριος Μουρούζης ίδρυσε τη Σχολή του Γένους στην Ξηροκρήνη, το 1804, η διεύθυνσή της ανατέθηκε στον Δωρόθεο. Παρέμεινε στη διεύθυνση της Σχολής μέχρι το 1807, ενώ στο μεταξύ είχε εκλεγεί Μητροπολίτης Φιλαδέλφειας.

Δίδαξε τη φυσική, τα μαθηματικά, τη γεωμετρία, τη φιλοσοφία και τη λογική. Από έγγραφά του και τα χειρόγραφα βοηθήματα, με τα οποία εφοδίαζε τους μαθητές του, φαίνεται η άρτια συγκρότηση και η διοικητική ικανότητά του κατά τη σχολαρχία του. Δεν περιοριζόταν μόνο στα διοικητικά και διδακτικά καθήκοντά του, αλλά επιδόθηκε και σε άλλα, ωφελιμότερα για το γένος έργα. Τέτοιο είναι η σύνταξη του μεγάλου λεξικού της ελληνικής γλώσσας, με τον τίτλο «**Κιβωτός**», που το ενίσχυναν ηθικά και οικονομικά οι Ζωσιμάδες. Συνεργάτες του Δωροθέου στο έργο αυτό ήταν ο **Νεόφυτος Βάμβας** και ο **Νικ. Λογάδης**. Ο πρώτος τόμος του λεξικού εκδόθηκε το 1819.

Το 1813 μετατέθηκε στη Μητρόπολη Αδριανουπόλεως. Προσπάθησε να ιδρύσει στην πόλη Ιερατική Σχολή, χωρίς όμως επιτυχία. Οργάνωσε πάντως σχολείο και βιβλιοθήκη με τη συνεργασία του Αδριανουπολίτη Γ. Σακελλαρίου, ο οποίος ήταν από τους πλουσιότερους εμπόρους της Αυστρίας. Σχολάρχης, διορίστηκε ο Στέφανος Καραθεοδωρής, δίδασκε όμως και ο Δωρόθεος θεολογία, φιλοσοφία και επιστήμες.

Το 1820 κλήθηκε ως συνοδικός στην Κωνσταντινούπολη, αλλά ένα έτος μετά (Απρίλιος 1821) συνελήφθη από τους Τούρκους, μαζί με τον Οικουμενικό Πατριάρχη Γρηγόριο Ε', και άλλους αρχιερείς και επιφανείς λαϊκούς και απαγχονίστηκε στο Μέγα Ρεύμα.

Ο Δωρόθεος ανήκει στους μεγάλους διδασκάλους του γένους κατά τη φθίνουσα τουρκοκρατία και συνέβαλε στον ελληνοκεντρικό διαφωτισμό του, στη μύηση δηλαδή στις επιστήμες, αλλά μέσα στα πλαίσια της παράδοσής του.

Σπουδαία βοήθεια προσέφερε με τα συγγράμματά του, παρόλο που δεν επιχείρησε δημοσίευση επιστημονικών μελετών, αλλά περιορίστηκε στη σύνταξη βοηθημάτων για τους μαθητές του. Τα πολλά όμως αντίγραφά τους, που σώζονται σε διάφορες βιβλιοθήκες, βεβαιώνουν το γεγονός ότι αναγνωρίστηκε πολύ πλατιά η αξία του ως διδασκάλου.

Τα σωζόμενα χειρόγραφα περιλαμβάνουν αριθμητική, γεωμετρία, άλγεβρα και τη Λογική του Γενουηνσιού. Κατά πληροφορία του C. Iken (Leucothea, I. Λειψία 1825, σ. 240/241) ο Δωρόθεος συνέγραψε Εκκλησιαστική Ιστορία, που όμως δεν εκδόθηκε ποτέ. Επιμελήθηκε την α' έκδοση του πηδαλίου του Αγ. Νικόδημου του Αγιορείτου (1800).

Στο επόμενο:

Αθανάσιος Ψαλίδας, Νεόφυτος Βάμβας

Έκθεση Παγκόσμιας Ευτυχίας: στην Ελλάδα η χαρά αγνοείται

Η Ελλάδα είναι η χώρα με τη μεγαλύτερη πτώση των επιπέδων ευτυχίας στα χρόνια της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, δείχνει η εφετινή Έκθεση Παγκόσμιας Ευτυχίας.

Οι απώλειες, όμως, δεν αποδίδονται μόνο στην οικονομία αλλά και στην κατάρρευση των κοινωνικών θεσμών.

Τα επίπεδα της ευτυχίας

Η έκθεση συντάχθηκε από οικονομολόγους, νευροεπιστήμονες και μαθηματικούς του Δικτύου Βιώσιμων Αναπτυξιακών Λύσεων (SDSN), μια πρωτοβουλία που εγκαινιάστηκε από τα Ηνωμένα Έθνη το 2012 αλλά λειτουργεί ανεξάρτητα.

Βασίζεται στην ιδέα ότι «η ευημερία και η ευτυχία είναι κρίσιμοι δείκτες της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των εθνών, και θα πρέπει να αποτελούν βασικούς στόχους των πολιτικών τους».

Σύμφωνα με τους συντάκτες της έκθεσης, τα τρία τέταρτα των διαφορών ανάμεσα στις χώρες όσον αφορά τα επίπεδα ευτυχίας των πολιτών τους εξηγούνται από έξι βασικές παραμέτρους: **το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, το προσδόκιμο υγιούς ζωής, την κοινωνική στήριξη, την ελευθερία, την απουσία διαφθοράς και τη γενναιοδωρία.**

Η τρίτη έκδοση της έκθεσης από το 2012 ως σήμερα καλύπτει 158 χώρες και βασίστηκε σε δεδομένα της Παγκόσμιας Δημοσκόπησης Gallup για το διάστημα 2012-2014. Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να βαθμολογήσουν τον εαυτό τους σε μια κλίμακα από το 0, που αντιστοιχεί στη χειρότερη δυνατή ζωή, μέχρι το μέγιστο βαθμό του 10, ο οποίος αντιστοιχεί στην καλύτερη δυνατή ζωή.

Η Ελλάδα έρχεται **102η** στη λίστα με βαθμό 4,857 μονάδων, κάτω από τον παγκόσμιο μέσο όρο του 5,1. Αυτό σημαίνει ότι η χώρα υποχώρησε κατά 0,891 μονάδες σε σχέση με το 2010, όταν βρισκόταν στην **70ή θέση** με 5,435 μονάδες. Αν μάλιστα εξετάσουμε το σύνολο των απωλειών από τη διετία 2005-2007 μέχρι το 2014, η Ελλάδα παρουσιάζει πτώση 1,470 μονάδων, μεγαλύτερη από ό,τι σε οποιαδήποτε άλλη χώρα. Άλλες χώρες με μεγάλη μείωση το ίδιο χρονικό διάστημα είναι η Αίγυπτος (-1,231) και η Ιταλία (-0,764).

Οι πέντε πιο ευτυχισμένες χώρες είναι:

- Ελβετία (7,587)
- Ισλανδία (7,561)
- Δανία (7,527)
- Νορβηγία (7,522)
- Καναδάς (7,427)

Και οι πέντε λιγότερο ευτυχισμένες:

- Τόγκο (2,839)
- Μπουρούντι (2,906)
- Συρία (3,006)
- Μπενίν (3,340)
- Ρουάντα (3,465)

Η πτώση

Η έκθεση δίνει σημασία στη δραματική πτώση της Ελλάδας, στην οποία «οι απώλειες ήταν πολύ μεγαλύτερες σε σχέση με ό,τι θα μπορούσε να εξηγηθεί άμεσα από τις οικονομικές συνέπειες». Η περίπτωση της Ελλάδας, λένε οι συντάκτες, ενισχύει την άποψη ότι **η πτώση της ευτυχίας μπορεί να έλθει ως αποτέλεσμα της «κατάρρευσης των κοινωνικών θεσμών» και της «διάθρωσης του κοινωνικού ιστού».**

Ένδειξη που συνηγορεί σε αυτή την άποψη είναι το γεγονός ότι η Ιρλανδία και η Ισλανδία, χώρες που επλήγησαν από την κρίση, δεν εμφάνισαν σημαντική υποχώρηση στα επίπεδα ευτυχίας. Σε κάθε περίπτωση, το SDSN θεωρεί ότι η έκθεση θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στη διαμόρφωση οικονομικών και άλλων πολιτικών από τη διεθνή κοινότητα. Προτείνει μάλιστα να ληφθούν υπόψη τα ευρήματά της όταν οι χώρες-μέλη του ΟΗΕ συναντηθούν τον Σεπτέμβριο για να καθορίσουν τους λεγόμενους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης.

ΘΕΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ

Γιατί παχαίνουν τα Ελληνόπουλα

Το 48% των Ελλήνων γονέων με υπέρβαρα παιδιά πιστεύει ότι αυτά έχουν φυσιολογικό βάρος! Η παιδική παχυσαρκία καλπάζει στην Ελλάδα και τα ποσοστά της καθιστούν τη χώρα μας πρωταθλήτρια Ευρώπης σε αυτή, σύμφωνα με στοιχεία που προσφάτως έδωσε στη δημοσιότητα ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ). Ο καθηγητής Διατροφής του Ανθρώπου στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών Αντώνης Ζαμπέλας, επικεφαλής μιας από τις μεγαλύτερες ελληνικές μελέτες για την παιδική παχυσαρκία (μελέτη GRECO), εξηγεί τι λάθη κάνουν παιδιά και γονείς στη διατροφή και τον τρόπο ζωής τους.

Πόσα είναι τα παιδιά της χώρας μας με πρόβλημα περιττών κιλών;

Σύμφωνα με τη μελέτη GRECO, πάνω από τέσσερα στα δέκα Ελληνόπουλα έχουν σωματικό βάρος υψηλότερο από το φυσιολογικό, με το πρόβλημα των περιττών κιλών να είναι πιο έντονο στα αγόρια από ό,τι στα κορίτσια.

Η μελέτη πραγματοποιήθηκε σε 14 νομούς της χώρας και 117 δημοτικά σχολεία, σε παιδιά και τους γονείς τους. Αξιολογήθηκε: **η εφαρμογή της μεσογειακής διατροφής, η σωματική δραστηριότητα και η αρτηριακή πίεση των παιδιών, καθώς και οι αντιλήψεις και οι προβληματισμοί των γονέων για τη διατροφή και την άσκηση των παιδιών τους.**

Τα μεγαλύτερα λάθη διατροφής τους;

Τρώνε αρκετά συχνά μέσα στην εβδομάδα γλυκά και επισκέπτονται συχνά εστιατόρια τύπου fast food. Επιπλέον, δεν καταναλώνουν αρκετά φρούτα, λαχανικά, όσπρια και λαδερά φαγητά, ενώ παραλείπουν συχνά το πρωινό γεύμα (μόλις το 39% των κοριτσιών και το 43% των αγοριών έτρωγαν κάθε ημέρα πρωινό).

Δεν κάνουν επίσης αρκετά γεύματα και μικρογεύματα μέσα στην ημέρα, με το 63% να κάνει μέχρι και τρία γεύματα την ημέρα και μόλις το 15% να κάνει τα πέντε (τρία κύρια και δύο μικρογεύματα) που συνιστώνται για καλή υγεία.

Λάθη στον τρόπο ζωής τους;

Μέτρια είναι τα συνολικά επίπεδα σωματικής δραστηριότητας των παιδιών. Κανονικά θα έπρεπε να γυμνάζονται μία ώρα την ημέρα με μέτρια προς έντονη ένταση τις περισσότερες ημέρες της εβδομάδας, αν όχι καθημερινά.

Ακόμη, το 47% των παιδιών αφιέρωνε δύο ή περισσότερες ώρες την ημέρα στην τηλεόραση και τα videogames, ενώ θα έπρεπε να είναι λιγότερο από δύο ώρες την ημέρα.

Το 40% εξάλλου είχε τηλεόραση ή κομπιούτερ στο δωμάτιό του (το 20% είχε και τα δύο), ενώ δεν θα έπρεπε να έχει τίποτα.

Αντιλαμβάνονται οι γονείς ότι τα παιδιά τους έχουν πρόβλημα δάρους;

Το 48% των γονέων με υπέρβαρα ή παχύσαρκα παιδιά πίστευε ότι το παιδί τους έχει για την ηλικία του φυσιολογικό βάρος, ενώ 11% των γονιών που είχαν παιδιά με φυσιολογικό σωματικό βάρος πίστευαν ότι τα παιδιά τους είναι λιποβαρή.

Με άλλα λόγια, περίπου το 50% των παιδιών με πρόβλημα βάρους δεν εντοπίζεται καν από τους γονείς του.

Οι συνέπειες αυτής της κατάστασης:

Η παιδική παχυσαρκία σχετίζεται ισχυρά με την παχυσαρκία κατά την εφηβεία και την ενήλικη ζωή. Επομένως ο κίνδυνος τα παιδιά αυτά να εξελιχθούν σε υπέρβαρους ή παχύσαρκους ενήλικους είναι μεγάλος.

Παράλληλα, τα πολύ χαμηλά ποσοστά των παιδιών που εφαρμόζουν τις συστάσεις της μεσογειακής διατροφής, η οποία αποδεδειγμένα έχει καρδιοπροστατευτικές ιδιότητες, είναι πιθανό να επηρεάσουν μελλοντικά τα ποσοστά των καρδιαγγειακών νοσημάτων.

Παρατηρήθηκε, επίσης ότι όσα ήταν υπέρβαρα ή παχύσαρκα είχαν υψηλότερη αρτηριακή πίεση σε σύγκριση με όσα είχαν φυσιολογικό βάρος. Εάν συνυπολογίσουμε ότι περίπου το 23% των παιδιών διαπιστώθηκε ότι προσλαμβάνει πάρα πολύ «κρυφό» αλάτι από τα έτοιμα τρόφιμα του εμπορίου, ο τωρινός ή μελλοντικός κίνδυνος να εμφανίσουν υπέρταση είναι μεγάλος.

Ποσοστά υπέρβαρων και παχύσαρκων παιδιών
Υπέρβαρα: 29,9% των αγοριών και 29,2% των κοριτσιών
Παχύσαρκα: 12,9% των αγοριών και 10,6% των κοριτσιών

Διατροφικές συνήθειες

4,3% των παιδιών ακολουθούν πιστά τις επιταγές της υγιεινής μεσογειακής διατροφής
46,8% των παιδιών ακολουθούν εξ ολοκλήρου δυτικό τύπου, παχυντική διατροφή

51,1% των παιδιών ακολουθούν εν μέρει τις επιταγές της μεσογειακής διατροφής

Τα λάθη...

Το 47% των παιδιών τρώνε μόνο 1 φρούτο την ημέρα
Το 46% των παιδιών δεν τρώνε καθημερινά σαλάτα
Το 36% των παιδιών δεν τρώνε ψάρι ούτε καν 1 φορά την εβδομάδα

Το 41% των παιδιών δεν τρώνε καθημερινά πρωινό
Το 43,5% των παιδιών τρώνε πρωινό τρεις ή λιγότερες φορές την εβδομάδα

Το 31% των παιδιών τρώνε κόκκινο κρέας πάνω από 2 φορές την εβδομάδα

Το 21% των παιδιών τρώνε αλλαντικά πάνω από 3 φορές την εβδομάδα

Το 11% των παιδιών επισκέπτονται καταστήματα fast food πάνω από 2 φορές την εβδομάδα

Το 15% των παιδιών καταναλώνουν σουβλάκι πάνω από 2 φορές την εβδομάδα

Το 14% των παιδιών καταναλώνουν πίτσα πάνω από 2 φορές την εβδομάδα

Το 47% βλέπουν τηλεόραση ή/και παίζουν παιχνίδια στον υπολογιστή πάνω από 2 ώρες την ημέρα
Το 40% των παιδιών έχουν τηλεόραση ή ηλεκτρονικό υπολογιστή στο δωμάτιό τους (το 20% έχουν και τα δύο)

...και τα σωστά

Σύμφωνα με τις διεθνείς συστάσεις, τα παιδιά πρέπει να τρώνε***:
➔ Ζυμαρικά και ρύζι τουλάχιστον 5 φορές την εβδομάδα. Μία μερίδα ισούται με 1/2 φλιτζάνι του τσαγιού μαγειρεμένου ρυζιού ή ζυμαρικών.

➔ Ψωμί 4-5 μερίδες καθημερινά. Μία μερίδα ισούται με 1 φέτα ψωμί των 25 γρ.

➔ Όσπρια τουλάχιστον 2 φορές την εβδομάδα. Μία μερίδα ισούται με 1 φλιτζάνι του τσαγιού μαγειρεμένων φασολιών ή φακής ή ρεβίθια.

➔ Φρούτα τουλάχιστον 2-3 καθημερινά. Ένα φρούτο ισούται με 1 μήλο (80 γρ.) ή 1 μπανάνα (60 γρ.) ή 1 πορτοκάλι (100 γρ.) ή 200 γρ. πεπόνι ή 200 γρ. καρπούζι ή 30 γρ. σταφύλια.

➔ Λαχανικά 2-3 μερίδες καθημερινά. Μία μερίδα ισούται με 1 φλιτζάνι του τσαγιού ωμά φυλλώδη λαχανικά ήμισό φλιτζάνι από τα υπόλοιπα λαχανικά, είτε μαγειρεμένα είτε ψιλοκομμένα (δηλαδή περίπου 100 γρ. από τα περισσότερα λαχανικά)

➔ Αυγά 3-4 την εβδομάδα

➔ Πατάτες 3 μερίδες την εβδομάδα

➔ Κόκκινο κρέας 1 φορά την εβδομάδα. Μία μερίδα κόκκινο κρέας ισούται με περίπου 60 γρ. μαγειρεμένων πουλερικών ή κόκκινου ή λευκού κρέατος (μοσχάρι, χοιρινό, αρνί, κατσίκι)

➔ Ψάρι τουλάχιστον 2 φορές την εβδομάδα. Μία μερίδα ψάρι ισούται με 60 γρ. μαγειρεμένο ψάρι.

➔ Ξηρούς καρπούς τουλάχιστον 3 φορές την εβδομάδα. Μία μερίδα ισούται με 30 γρ.

➔ Γαλακτοκομικά τουλάχιστον 2 μερίδες την ημέρα. Μία μερίδα ισούται με 1 φλιτζάνι του τσαγιού γάλα ή 1 κεσεδάκι γιαούρτι ή 30 γρ. τυρί

➔ Γλυκά και fast food πρέπει να καταναλώνονται σποραδικά (σπανιότερα από 1 φορά την εβδομάδα)

Όσον αφορά τον τρόπο ζωής:

➔ Πρέπει να αφιερώνουν πάνω από 60 λεπτά την ημέρα σε μέτριας προς υψηλής έντασης φυσικές δραστηριότητες, τις περισσότερες (αν όχι όλες) μέρες της εβδομάδας

➔ Πρέπει να βλέπουν τηλεόραση και να παίζουν videogames λιγότερο από 2 ώρες την ημέρα

➔ Δεν πρέπει να έχουν τηλεόραση και ηλεκτρονικό υπολογιστή στο δωμάτιό τους

*** Οι ενεργειακές (θερμιδικές) ανάγκες των παιδιών διαφέρουν ανάλογα με το στάδιο ανάπτυξης και τα επίπεδα σωματικής δραστηριότητας.

Οι ποσότητες και συχνότητες που αναφέρονται αντικατοπτρίζουν τις γενικές συστάσεις της Μεσογειακής Πυραμίδας.

ΠΗΓΗ: Μελέτη Greek Childhood Obesity (GRECO)

MARTYRIA

Το Ροβοηιάρι το 1893

όπως το είδε ο διαπρεπής Γερμανός γεωγράφος και γεωηόγος Alfred Philippson (1864 - 1953)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κεφ. ΙΙΙ. Η ΟΡΟΣΕΙΡΑ ΤΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΑΓΡΑΦΩΝ

«Με την ονομασία «Οροσειρά των ανατολικών Αγράφων», ορίζουμε το ορεινό τμήμα το οποίο προσαρτάται στα δυτικά της Όθρυος και αποτελεί την ορεογραφική σύνδεση μεταξύ αυτής και της οροσειράς της Πίνδου».

...«Η οροσειρά των Αγράφων με τις ομαλού ανάγλυφου ράχες, τις πολυάριθμες σαν φαράγγια χαράδρες και κοιλάδες, τα σκουρόχρωμα και εκτεταμένα δάση, προσδίδουν και αποτυπώνουν στο τοπίο έναν ιδιόμορφο χαρακτήρα, ο οποίος γενικά μοιάζει μονότονος, αλλά σε επιμέρους τοπία είναι γεμάτος ειδυλλιακή γοητεία»...

«Η τοπογραφία των Αγράφων, των οποίων το ανατολικό τμήμα περιδιαβαίνουμε, είναι έννοια προερχόμενη από την αρχαιότητα και βαθιά ριζωμένη στη λαϊκή συνείδηση, την οποία δεν αγγίζει ο σύγχρονος διαχωρισμός σε περιφέρειες. Εδώ από παλαιότατα διατηρήθηκε μία φυλή από φτωχούς, αλλά δυνατούς και λάτρεις της ελευθερίας ανθρώπους. Στο φυσικά δύσβατο του ανάγλυφου, τις πολεμικές κραυγές των κατοίκων τους, που εδώ ανταποκρίνονται και στον όρο «ληστές», οφείλεται το γεγονός ότι τα Άγραφα έχουν ερευνηθεί ακόμη ελάχιστα. Παρόλα αυτά, αυτόν τον καιρό στα Άγραφα δεν υφίσταται κανένας σοβαρός κίνδυνος για τους ξένους. Μπόρεσα έτσι να πραγματοποιήσω την περιήγησή μου χωρίς ιδιαίτερη ανησυχία και με τη συνοδεία μόνο τριών απρόθυμων στρατιωτών» (σελ. 128).

«Περιοχή των Αγράφων είναι μια ιστορικής σημασίας ονομασία, πρόκειται για το ορεινό τμήμα που κατά την κοιντή τουρκική κατοχή και την κατανομή σε τσιφλίκια έμεινε ελεύθερη και συνεπώς σταθερά κατοικούνταν από ανυπόδουλους κατοίκους. Αποτελούσε την πατρίδα των αρματολών και κλεφτών, τώρα μια από τις κύριες περιοχές επιστράτευσης για την επάνδρωση των ταγμάτων ευζώνων» (σελ. 442).

Διαδρομή 1η: Βαρυμπόπη – Ροβολιάρι – Ρεντίνα – Λουτρά Σμοκόδου

«Ξεκινώντας από τη Βαρυμπόπη στις 5 Απριλίου 1893 φτάσαμε στο μεγάλο χωριό της **Ρεντίνας** στα θεσσαλικά εδάφη. Παρόλη την προχωρημένη εποχή του χρόνου κατά τις πρωινές ώρες επικρατούσε ψύχρα (6:30 π.μ. -2,5°C), γενικά διατηρήθηκε η ψύχρα αυτή ακόμη και όλον τον Απρίλιο. Μέχρι τις 16 το θερμόμετρο υπό σκιά δεν έδειξε πάνω από 14°C».

«Ο δρόμος προς το Καρπενήσι που αρχικά ακολουθήσαμε, αναπτύσσεται πάντα κοντά στις υπώρειες του βόρειου ορεινού όγκου της κοιλάδας του Σπερχείου ... Οι ομαλές πλαγιές, τεμνόμενες από αναριθμητες μικρές κοιλάδες καλύπτονται από θάμνους πουρναριών. Στα αριστερά μας έχουμε, αρκετά κοντά μας, την πλατιά προσχωματική κοίτη του Σπερχείου, που διακλαδώνεται δια μέσου των κροκαλών σε πολυάριθμους κλάδους. Προς την άλλη πλευρά απλώνονται πλούσια λιβάδια, αγροί, αμπέλια, που φτάνουν μέχρι τα χαμηλά τμήματα πάνω στις πλαγιές, στις οποίες βρίσκονται πολλά χωριά, όπως το μεγάλο εμπορικό χωριό **Αγά** (σημ. Σπερχιάδα) και το κρασοχώρι **Παλαιοδράχα**. Από το μέρος αυτό τροφοδοτούνται η περιοχή και μέρος των Αγράφων με κρασί. Και από αυτή την πλευρά τα βουνά αποτελούνται από φλύσχη*, ο οποίος όμως στην κορυφή της 1.470 μ. ψηλής Γουλινάς φέρει ένα ασβεστολιθικό καπέλο. Προς τα δυτικά σχηματίζονται επίσης παρόμοιες ράχες από φλύσχη, πάνω στις οποίες αναπτύσσεται το πέρασμα προς το Καρπενήσι, το τέλος της κοιλάδας του Σπερχείου. Πάνω από αυτή όμως ορθώνεται η έντονα μορφοποιημένη πυραμίδα του Βελουχίου, καλυμμένο με έναν πυκνό μανδύα χιονιού.

Ανηφορίζουμε σε ένα σχετικά άσχημο μονοπάτι σε μια δευτερεύουσα κοιλάδα προς τα βορειοδυτικά. Αρχικά το έδαφος της κοιλάδας και οι χαμηλότερες πλαγιές καλύπτονται από χωράφια, ενώ τα χαμηλά βουνά από ψαμμίτη καλύπτονται από δρύες. Στη συνέχεια το ρέμα ρέει αφρίζοντας σε ένα μαγευτικό φαράγγι. Αειθαλή και φυλλοβόλα, τώρα ακόμη και γυμνές δρύες, σκαρφαλώνουν στις πλαγιές καμαρωτά ή γέρνουν τα γυμνά κλαδιά τους πάνω από τα κρυσταλλένια νερά. Είναι ένα από αυτά τα γοητευτικά ειδυλλιακά τοπία, που είναι συνήθη στα ελληνικά βουνά του φλύσχη, σε αντίθεση με τα μεγαλειώδη, μονότονα και γυμνά ασβεστολιχικά βουνά. Προς τις δυτικές πλαγιές αναπτύσσεται σε κάποιο ύψος ένα είδος αναβαθμού με χωράφια, ωστόσο όλο το τοπίο καλύπτεται γύρω-γύρω από δάσος δρυών. Περίπου για 4,5 χλμ. από την έξοδο της κοιλάδας διασχίζουμε το ρέμα. Εδώ κατεβαίνει από Δ ένα δευτερεύον φαράγγι, του οποίου η προέλευση φαίνεται να είναι πάνω από το χωριό Σκόρλια¹ (250 κάτοικοι).**

Το Ροβολιάρι

Επιτέλους βρισκόμαστε στο σημείο στο οποίο η κοιλάδα μας συνενώνεται με τους πολυάριθμους κλάδους που κατέρχονται από την οριο-υδροκριτική² γραμμή. Με μια ανάβαση ¾ της ώρας, ο δρόμος μάς οδηγεί προς την αρχή του δυτικού κλάδου της κοιλάδας, όπου πάνω σχε-

δόν στο ύψος του ορίου βρίσκεται το χωριό ΡΟΒΟΛΙΑΡΙ (830 μέτρα υψόμετρο και 698 κάτοικοι) σκορπισμένο σε πολλούς μαχαλάδες (4,5 ώρες από τη Βαρυμπόπη). Όλοι οι κάτοικοι του χωριού θρίσκονταν έξω στα χωράφια, και μόνος παρών ήταν ο παντοπώλης του χωριού που μας υποδέχτηκε φιλικά. Ο προεστός του χωριού και ταυτόχρονα δάσκαλος, ένα αξιο ευγενικό παλικάρι, που συχνά για μεγάλο διάστημα με το όπλο του υπηρέτησε την πατρίδα στα βουνά, κλήθηκε και μας συνόδευσε έξω από τη Ρεντίνα για να μας δείξει τον δρόμο. Κατά τον αποχαιρετισμό μπορέσαμε δύσκολα να του προσφέρουμε ένα μικρό δώρο.

Η πρώτη εντύπωσή μου για τους πολυφημισμένους τρομερούς Αγραφιώτες³ ήταν θετική από κάθε άποψη.

Από το Ροβολιάρι προσεγγίσαμε σε μια ώρα, μέσα από ένα δάσος με δρύες, το ορεινό πέρασμα⁴ (1020 μ.) του υδροκρίτη⁵ μεταξύ του Σπερχείου και του Πηνειού, τα άλλοτε τουρκικά, σήμερα θεσσαλικά σύνορα. Το πέρασμα είναι μια ελαφριά ταπείνωση της κατά τα άλλα ομαλής ορεογραμμής. ...Μόνο μερικά χιλιόμετρα δυτικά κάμπτεται αυτή προς Β-ΒΔ στο στρογγυλεμένο, μόλις πάνω από τη γραμμή προεξέχον ύψωμα του **Αϊ-Λιά** (1.285 μέτρα υψόμετρο).

Από το πέρασμα, το οποίο εκατέρωθεν πλαισιώνεται από δύο εγκαταλελειμμένα συνοριακά φυλάκια, παρατηρεί κανείς πανοραμικά το πλατύ σύμπλεγμα βουνών ... το οποίο απλώνεται προς βορρά με ένα σαν λαβύρινθο σύμπλεγμα από υψώματα και κοιλάδες. ... Προς τα αριστερά έχουμε μια εντελώς απίστευτα ομοιόμορφη, σχετικά υψηλή ορεογραμμή, η οποία ξεκινά από τον **Αϊ-Λιά** και συνεχίζει σε υψόμετρο 1.200 μ., ενώ πάνω από τα 1.000 μ. είναι καλυμμένη με χιόνι. Είναι η υδροκριτική γραμμή μεταξύ των περιοχών του θεσσαλικού Πηνειού και των εισροών του Σπερχείου και περαιτέρω του Μέγδοβα (Άσπρο ή Ασπροπόταμο)» (σελ. 129 έως 131).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ – ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ

Το βιβλίο του **Alfred Philippson «ΘΕΣΣΑΛΙΑ ΚΑΙ ΗΠΕΙΡΟΣ**, Ταξίδια και εξερευνήσεις στη Βόρεια Ελλάδα», αν και πολύ σημαντικό και αξιεπέραστο μέχρι σήμερα έμεινε αμετάφραστο. Μεταφράστηκε και κυκλοφόρησε πρόσφατα (2014) με πρωτοβουλία του Φιλολογικού, Ιστορικού, Λογοτεχνικού Συνδέσμου (Φ.Ι.ΛΟ.Σ.) Τρικάλων.

Ο **Alfred Philippson**, σε συνθήκες πολύ δύσκολες, το 1893, επισκέφθηκε σχεδόν κάθε γωνιά της ορεινής Δυτικής Θεσσαλίας και ολόκληρης της Ηπείρου, τις οποίες εξερεύνησε και μελέτησε με εξαιρετική σχολαστικότητα. Στο έργο του στηρίχτηκαν οι νεότερες γεωλογικές και γεωγραφικές μελέτες για τις περιοχές αυτές.

Από τη νεαρή του ηλικία υπήρξε ένας από τους παραγωγικότερους γεωμορφολόγους ανοίγοντας νέους δρόμους. Για τη σύνταξη του διδακτορικού τίτλου του εξερεύνησε την ελληνική ενδοχώρα από το 1886 και για τη διατριβή του επί υφηγεσία την Πελοπόννησο.

Τα ερευνητικά ταξίδια του στη Μεσόγειο (1886 – 1899) τα ξεκίνησε ο **Philippson** ως Λέκτορας με σκοπό τη συλλογή υλικού για τις μελέτες του σχετικά με την Ελλάδα και τη Δυτική Μικρά Ασία.

Το 1911 ανέλαβε την έδρα της γεωγραφίας στην αγαπημένη του πατρίδα, τη Βόννη.

Το 1910 του απονεμήθηκε το παράσημο του Σωτήρος για την επιστημονική του προσφορά.

Το 1912 το Πανεπιστήμιο Αθηνών του απένειμε τον τίτλο του επίτιμου διδάκτορα και η Αρχαιολογική Εταιρεία Αθηνών τον ανακήρυξε επίτιμο μέλος της.

Το 1934 η Ακαδημία Αθηνών τον ανακήρυξε μέλος της. Ο συνάδελφός του, ορυκτολόγος Κωνσταντίνος Κτενάς τον υποδέχτηκε με εγκωμιαστικά λόγια. Μεταξύ των άλλων είπε: «**Ήμισυς αιών επέρασεν σχεδόν από τότε που εις ηλικίαν 23 ετών αντικρίσατε, δια πρώτην φοράν, τας ελληνικές χώρας με την ιδιόρρυθμον μορφολογίαν των και τον πολύπλοκον ορίζοντιον και κατακόρυφον διαμελισμόν, τας χώρας που τόνον έκτοτε αγαπήσατε και με τον λαόν των οποίων εζήσατε τόσας ημέρας, εις χρόνους δυστυχίας και εις χρόνους χαράς [...]** Ο σκοπός όμως που είχαν τα δικά σας ταξίδια δεν ήτο απλώς να γνωρίσετε τα μέρη όπου ανεπτύχθη ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός, ο σκοπός σας ήτο να εξακριβώσετε τα φυσικογεωγραφικά αίτια που προκαλέσαν την άνθησιν του πολιτισμού εις το Αιγαίον, κατά τους παλαιούς και τους νεότερους χρόνους [...] Το όλον έργον σας διαπνέεται από αγάπην πραγματικήν προς την πατρίδα μας, είναι ένας ύμνος προς την ελληνικήν φύσιν και την ελληνικήν φυλήν. ... Ήρθατε εις επαφήν με τον μικροαστόν, τον αγρότην, τον ναυτιλόμενον, εγνωρίσατε επίσης καλά τον ρουμελιώτην και τον μωραΐτην, τον ηπειρώτην και τον θεσσαλόν, τον νησιώτην και τον μικρασιάτην, εισήλθατε εις την ψυχήν του λαού μας...»

Για την ίδια διάκριση ο ίδιος στην ομλία του είπε:«Αυτή η τιμή αποτελεί για μένα το επιστέγασμα μακράς και στενής σχέσης με την Ελλάδα. Με μια χώρα στην οποία, από τις καλοκαιρινές μέρες του 1887, αισθάνομαι τόσο οικεία όσο και στην ιδιαίτερη πατρίδα μου».

Το 1942 άρχισε τη συγγραφή των αναμνήσεων της ζωής του και εκεί παρουσιάζει αναλυτικά γιατί επέλεξε την Ελ-

λάδα ως τη χώρα των ερευνών του.

«Δεν μετάνιωσα ποτέ, που επέλεξα την όμορφη Ελλάδα και το Αιγαίο ως την πρώτη και την πλέον σημαίνουσα περιοχή για επιστημονική έρευνα».

«Κατόπιν προετοίμασα ένα μεγαλύτερο ταξίδι στη Βόρεια Ελλάδα⁶, το οποίο θα συνέχιζε και θα ολοκλήρωνε τις μελέτες μου στην Ελλάδα. Πάνω από όλα κέντριζε το ενδιαφέρον μου να εξερευνησω την, τοπογραφικά και μορφολογικά, σχεδόν άγνωστη οροσειρά της Πίνδου»...

ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ: επεξηγούνται ορισμένοι γεωλογικοί όροι με αστερίσκους και λέξεις με αριθμούς.

• **Ο Φλύσχος***: Γεωλογικός όρος, είναι από τους συνηθέστερους λιθολογικούς ιζηματογενείς σχηματισμούς στην ύπαιθρο. Τα συστατικά του προέρχονται από τη διάβρωση γειτονικής ορεινής αλυσίδας. Αποτελείται από ακολουθία λεπτών στρωμάτων αδρομερέστερων συστατικών στη βάση (ψαμμίτες) με πιο λεπτόκοκκα συστατικά (άργιλοι) στην κορυφή. Τέτοια στρώματα επαναλαμβάνονται το ένα επάνω στο άλλο σε συνολικό πάχος αρκετών εκατοντάδων μέτρων. Όταν το πάχος από τις στρώσεις από άργιλο είναι μεγάλο, τότε υπάρχουν τάσεις για κατολισθήσεις.

• **Ο Ψαμμίτης****: Αποτελείται από στρογγυλεμένους κόκκους μεγέθους άμμου (λέγονται και αμμόπετρες – sandstones). Είναι το δεύτερο πιο διαδεδομένο ιζηματογενές πέτρωμα*** μετά τον αργιλικό σχιστόλιθο**** και αποτελούν το 10% έως 20% περίπου των ιζηματογενών πετρωμάτων.

• **Ιζηματογενές πέτρωμα*****: Ο αέρας, η βροχή και άλλα καιρικά φαινόμενα προκαλούν διάβρωση στην επιφάνεια της γης. Αυτά τα υλικά μεταφέρονται με τη βροχή (**τα θολά νερά της είναι ένδειξη ότι μεταφέρουν μικροσκοπικούς κόκκους υλικών**) και κατακαθίζουν στον πάτο χαμηλότερων λεκανών, λιμνών, θαλασσών και ωκεανών σε στρώσεις και από πάνω τους έρχονται και κατακαθίζουν άλλα υλικά. Αυτό γίνεται συνεχώς από τότε που δημιουργήθηκε η γη με τα νερά και τους ωκεανούς της. Με τις αναταράξεις που συμβαίνουν στον στερεό φλοιό της γης κάποια στρώματα πάνε αρκετά βαθιά οπότε και δέχονται συνδυασμένες δυνάμεις: το βάρος των στρωμάτων που βρίσκονται από πάνω τους και τη θερμότητα από το μάγμα, στο εσωτερικό της γης κάτω από τον στερεό φλοιό. Αυτή η κατάσταση κάνει τα ιζήματα να γίνονται σκληρά (σε πολλές περιπτώσεις σαν πέτρα ή ακόμη και σαν μάρμαρο) και να έχουν την τάση να ταιριάζουν με παρόμοια υλικά, οπότε έχουμε ομοιογενή πετρώματα. Πάλι οι αναταράξεις φέρνουν αυτά τα υλικά στην επιφάνεια του στερεού φλοιού, κυρίως με τις νεαρές ορογενέσεις, για να αρχίσουν και πάλι να διαβρώνονται και να μπαίνουν στον ίδιο κύκλο.

• **Αργιλικό σχιστόλιθο ή αργιλόλιθο******: Είναι ιζηματογενή πετρώματα αργιλικής προέλευσης, παρουσιάζουν φύλωση (πάχος κάθε στρώσης μικρότερο από ένα εκατοστό), αποχωρίζονται εύκολα κατά επιφάνειες παράλληλες προς τη στρώση, απορροφούν το νερό και είναι διαπερατοί από αυτό (το αφήνουν να περνάει και να πηγαίνει βαθύτερα). Είναι η γνωστή μας βισαλίθρα, σύνηθες πέτρωμα σε πολλές περιοχές του χωριού μας.

1. Σκόρλια: Είναι η Πετλέα. Το παλιό χωριό ήταν στο εσωτερικό σε ένα πλάτωμα όπως το περιγράφει ο Philippson. Σιγά-σιγά εγκαταλείφθηκε και οι κάτοικοι μεταφέρθηκαν δίπλα στον δρόμο Λαμίας - Καρπενησίου. Είναι ο γνωστός μας Πύργος. Κατά περίεργο τρόπο δεν αναφέρεται το Λιτόσελο.

2. Οριο-υδροκριτική γραμμή: Είναι η ορεογραφική στην οποία τα νερά της βροχής ρέουν προς τη μία ή την άλλη πλαγιά και ακολουθούν διαφορετικό, δικό τους δρόμο σχηματίζοντας διαφορετικές λεκάνες απορροής (παράδειγμα: όταν βρέχει στο Ζυγό ή τη Φτελιά μερικά νερά κυλούν προς το χωριό και καταλήγουν στον Σπερχείο τα άλλα κυλούν προς τη μεριά της Ρεντίνας και καταλήγουν στον Πηνειό. Λέμε τότε ότι πηγαίνουν σε διαφορετικές λεκάνες απορροής).

3. Αγραφιώτες: Σε παλαιότερο φύλλο μας (φ. 95: ΙΟΥΛΙΟΣ – ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ – ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2008) γράφαμε: να δούμε το χωριό μας ως μέρος ενός ευρύτερου τοπικού ιστού ο οποίος περιλαμβάνει κυρίως την περιοχή του ορεινού όγκου των **Αγράφων** ή της νότιας Πίνδου. Άλλωστε το Νότιο όριο των Αγράφων ήταν ο Σπερχείος. Να δούμε τις δομές που διαμορφώθηκαν και τις σχέσεις των ορεινών κοινωνιών με τον τόπο τους και μεταξύ τους. Καλό είναι να θυμόμαστε ότι στις παλαιότερες εποχές οι εμπορικές, πνευματικές και μορφωτικές σχέσεις του χωριού μας ήταν με την περιοχή των Αγράφων. Οι πιο μορφωμένοι συγχωριανοί μας που γνώρισα ως παιδί προέρχονταν από το Σχολαρχείο της Φουρνάς. Να λογιζόμαστε Αγραφιώτες.

4. Είναι η Φτελιά με τους στρατώνες, τις παλιοκαζάρμες όπως τις γνωρίσαμε, εκατέρωθεν.

5. Υδροκρίτης: Είναι η υδροκριτική γραμμή (δείτε παραπάνω).

6. Βόρεια Ελλάδα: Την εποχή που έγινε η περιήγηση η Θεσσαλία, η Στερεά Ελλάδα εθεωρούντο Βόρεια Ελλάδα. Δεν είχαν ακόμη απελευθερωθεί η Ήπειρος, η Μακεδονία, η Θράκη.

Θεωρούμε ότι το ίδιο αυτό το βιβλίο προσφέρεται για να αναφερθούμε προσεχώς και σε διάφορα μέρη της περιοχής μας για να έχουμε μια συγκριτική ιδέα για το πώς ήταν τότε η γειτονιά μας.

Ηλίας Νέλλας
για τις σημειώσεις, τις επεξηγήσεις
και την επιλογή των αποσπασμάτων

Ειδήσεις ... Σχόλια ∞ Ειδήσεις ... Σχόλια

Η συνάντηση με τον Αντιπεριφερειάρχη για το έργο:
δρόμος Ροβολiάρι – όρια Ρεντίνας

Χρειάστηκε να περάσει σχεδόν ένας χρόνος για να μπορέσει ο **Αντιπεριφερειάρχης κ. Ε. Καραϊσκος**, αρμόδιος για τα θέματα του Νομού Φθιώτιδας να βρει χρόνο και να μας δεχτεί για το θέμα του πολύπαθου **δρόμου ΡΟΒΟΛΙΑΡΙ όρια ΡΕΝΤΙΝΑΣ**.

Η συνάντηση έγινε στις αρχές Νοεμβρίου και το μόνο που μπορέσαμε να μάθουμε είναι ότι ολοκληρώθηκε η μελέτη (αυτό μας ήταν γνωστό), **προβλέπει κόστος 6,5 εκατομμύρια ευρώ και αναζητούνται πηγές χρηματοδότησης του έργου**.

Αυτό σημαίνει παραπομπή του όλου θέματος στις ελληνικές καλένδες δηλαδή σε αναμονή αορίστου χρόνου για το πότε θα ανακάμψει η οικονομία, πότε θα λάβει και η Περιφέρεια επαρκείς πιστώσεις, πότε θα πάρει τη σειρά του για να εκτελεστεί το έργο.

Η σκέψη μας πηγαίνει στα χρόνια της επικατάρατης Τουρκοκρατίας. Τότε η Τοπική Αυτοδιοίκηση ήταν αποτελεσματικότερη στην εκτέλεση ανάλογων έργων. Οι τοπικές κοινωνίες αξιολογούσαν την αναγκαιότητα ενός έργου, αποφάσιζαν και το εκτελούσαν με προσωπική εργασία των κατοίκων. Βέβαια τα έργα δεν ήταν τόσο πολυτελή, ούτε είχαν υπερβολικό κόστος σε, μελέτες, υλικά, μηχανήματα και ... προμήθειες. Κάλυπταν ωστόσο τις ζωτικές τοπικές ανάγκες και έκαναν περήφανους τους κατοίκους τους που κατάφερναν να τα εκτελέσουν με την συμβολή τους.

Για να γίνει ο δρόμος Βίτωλη – Ροβολiάρι χρειάστηκε να περάσουν αρκετές δεκαετίες, να προκληθούν αρκετοί διαγωνισμοί εργολαβιών και να ξεοδευτούν υπερβολικά ποσά στην κατασκευή του.

Και πώς να μη γίνει αυτό, αφού το 80% του έργου χαρακτηρίστηκε από τις αρμόδιες υπηρεσίες ως **έργο σε θραχώδες έδαφος** (όσοι τον χρησιμοποιούμε μπορούμε να κρίνουμε αν είναι όλο σχεδόν βραχώδες). Κάπως έτσι ανεβαίνει το κόστος για να κονομάνε εργολάβοι, μεσάζοντες και παραλήπτες «προμηθειών». Και κάπως έτσι πορευόμασταν και βούλιαξε η χώρα στα χρέη. Και μετά μας φταίνει οι ξένοι.

Ηλίας Νέλλας

Πρόταση για τα Νεκροταφεία του Χωριού

Ο Ντίνος Παπαθεοδώρου, Πρόεδρος για πολλά χρόνια του Συλλόγου μας, έστειλε μια εκτεταμένη επιστολή σχετικά με τα Νεκροταφεία του χωριού μας. Γράφει:

«Τα νεκροταφεία του χωριού μας έχουν γεμίσει με τους μόνιμους τάφους που έχουν γίνει και δεν χωρούν άλλους, ιδίως αυτό του Αγίου Γεωργίου.

Κάνω τώρα μια πρόταση μέσω του Συλλόγου: **όσοι έχουμε μόνιμους τάφους να διαθέσουμε στη μνήμη των νεκρών προγόνων μας από 50€ για τον κάθε μόνιμο τάφο. Να προσθέσουμε νέο χώρο και να τον αξιοποιήσουμε με περίφραξη κ.λπ.**

Εγώ συγκεκριμένα παρακαλούσα και παρακαλώ τους κληρονόμους του Γεωργίου Παπαθανασίου να διαθέσουν τον κήπο τους δίπλα στο νεκροταφείο του Αγίου Γεωργίου και να τους δωρίσω τον δικό μου κήπο στο ίδιο μέρος (αλλά παραδίπλα). Δυστυχώς δεν δέχονται. Τώρα, όπως μαθαίνω, ζητούν χρήματα».

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1η: Η επιστολή συνεχίζει με παράθεση λεπτομερειών για τις ενέργειες που ο ίδιος έκανε στο παρελθόν σχετικά με το νεκροταφείο του Αγίου Γεωργίου και οι οποίες έχουν γνωστοποιηθεί παλαιότερα με πολλαπλές δημοσιεύσεις.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2η: Ο ίδιος, ο κ. Κωνσταντίνος Παπαθεοδώρου, μας κοινοποίησε επίσης και εκτεταμένη επιστολή του που έστειλε στον Δήμαρχο ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ σχετικά με **τον δρόμο Ροβολiάρι – όρια Ρεντίνας**. Όπως είναι πλέον σαφές **το έργο ΔΕΝ είναι αρμοδιότητας του ΔΗΜΟΥ. Αρμόδια για αυτό είναι η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ**.

Τα τσίπουρα

Το πρώτο δεκαπενθήμερο του Νοεμβρίου στήθηκαν και πάλι στο Ρακαριό του χωριού τα ρακοκάζανα του Γιώργου Ζιαγκοβά για την απόσταξη των στέμφυλων, των πατημένων σταφυλιών, που πλέον δεν παράγουμε στον τόπο μας, αλλά τα φέρνουμε από άλλες αμπελουργικές περιοχές για να έχουμε το βαρελίσιο κρασάκι μας. Τα στέμφυλα είναι ό,τι έχει απομείνει ύστερα από τη ζύμωση του μούστου και τη μεταφορά του στα βαρέλια και το ζουμί τους περιέχει αρκετά απομεινάρια κρασιού και αυτά μπαίνουν στα ρακοκάζανα.

Οι μερακλήδες του τσίπουρου, του ποτού δηλαδή (να διευκρινίσουμε εδώ ότι τσίπουρα κανονικά λέμε ό,τι πετάμε από τσαμπιά, φλούδες και σπόρους σταφυλιών μετά την απόσταξη) ήταν και φέτος αρκετοί. Αποστάχθηκαν 50 περίπου καζανιές και παράχθηκε αρκετό «τσίπουρο» για οικιακή κατανάλωση και προσφορά σε φίλους.

Το τελευταίο Σαββατοκύριακο (15/11) έγινε και το σχετικό γλέντι με φαγοπότι στο Ρακαριό.

Έναν χρόνο τώρα ...
ή μήπως όχι μόνο;

Οι προσδοκίες για το 2015 ήταν καλές. Κάτι ανάλογο απέπνεε και το μήνυμά μας για το 2015 **«να φέρει μόνο, χαρές, υγεία, πραγματοποίηση ελπίδων και ανατροπές στα ανεπιθύμητα»**. Τα δύο τελευταία τρίμηνα του 2014 έδειχναν ότι οι θυσίες του λαού άρχισαν να αποδίδουν: η οικονομία άρχισε να ανακάμπτει και εμφάνιζε πλεόνασμα αντί για ελλείμματα, η ανεργία σιγά-σιγά μειωνόταν, η απογοήτευση και η απαισιοδοξία άρχισαν να δίνουν τη θέση τους στην αισιοδοξία και την ελπίδα ... ώσπου οι αποφάσεις του «κυρίαρχου» λαού, γοητευμένου από δημαγωγικές υποσχέσεις κι ανέφικτες προσδοκίες –έταξαν τα πάντα χωρίς να νοιάζονται αν μπορούν να τα τηρήσουν– επιβεβαίωσαν το επίγραμμα του Διον. Σολωμού: **«Δυστυχισμένε μου λαέ, καλέ και αγαπημένε, πάντοτε ευκολόπιστε και πάντα προδομένε»**. Συνέβη και το 2015 – με δύο εκλογικές αναμετρήσεις και ένα ηρωικό δημοψήφισμα – ό,τι και το 2009 με το «λεφτά υπάρχουν».

Παρ' όλο που οι πρόγονοί μας μάς άφησαν ως παρακαταθήκη και το **«το δις εξαμαρτείν ουκ ανδρός σοφού»** είναι δύσκολο να αποδεχτεί κανείς το μήνυμα συμπίονας, απαισιοδοξίας, πεσιμισμού και ετεροκαθορισμού που αποπνέει το παραπάνω επίγραμμα. Δείχνει πιο ελκυστικό το άλλο του εθνικού μας ποιητή: **«Πάντ' ανοιχτά, πάντ' άγρυπνα τα μάτια της ψυχής μου»**. Αποπνέει διάθεση για ψάξιμο, για αναζήτηση, για επαγρύπνηση, για μαχητικότητα, για αυτοκαθορισμό. Μόνο που, δυστυχώς, το «δις εξαμαρτείν έγινε τρις», χωρίς να υπάρχει στον ορίζοντα η παραμικρή ένδειξη από την πλευρά όσων πρόδωσαν και όσων προδόθηκαν ότι δείχνουμε να καταλαβαίνουμε τι μας συμβαίνει και το πιο δυσάρεστο **χωρίς κανένα δείγμα ώριμης σκέψης: «ΝΑΙ κάναμε λάθος. Αναλαμβάνουμε την ευθύνη και θα φροντίσουμε να διορθωθεί»**. Τα παιδάκια πάντα λένε: **«δεν φταίω εγώ, οι άλλοι»**.

Η αριστοτεχνικά μεθοδευμένη «εξέγερση» - στο παλιό, στο σάπιο, στα Μνημόνια, στον μερκελισμό, στο κομματικό κράτος, στις σπατάλες, στην καταλήστευση των δημοσίων ταμείων, στο ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας - **στοίχισε ακριβά σε χρόνο, χρήμα και πόνο ψυχής στη χώρα, την οικονομία και την κοινωνία:** γιγαντώθηκε η αβεβαιότητα, κατέρρευσαν οι επενδύσεις, δραπέτευσε το κεφάλαιο, ξενιτεύτηκε το καλύτερο κομμάτι των νέων μας για να βρει αλλού δουλειά, έκλεισαν οι τράπεζες, αντί για έξοδο από τα μνημόνια υπογράψαμε άλλο επαχθέστερο, η χώρα βυθίστηκε σε νέα ύφεση, διακόπηκε η στήριξη του τραπεζικού συστήματος από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και επιβλήθηκαν έλεγχοι στην κίνηση κεφαλαίων (capital controls), οι οποίοι διατηρούνται ακόμη και άγνωστο για πόσο - παρά το ηρωικό ΟΧΙ κατά το δημοψήφισμα -, επιδεινώθηκε η φτώχεια, διατηρήθηκε στα ίδια επίπεδα η ανεργία, διαψεύστηκαν εκατομμύρια συμπολίτες μας οι οποίοι βρίσκονται αντιμέτωποι με νέα μέτρα, νέους φόρους, νέες περικοπές μισθών και συντάξεων, νέα λιτότητα, επανεμφάνιση της τρόικας – με νέο, ωραιопоιημένο προσωπνύμιο «θεσμοί» -, ύστερα από δυόμισι χρόνια ανακωχής αυξήθηκε το χρέος, συνεχίζεται η φοροδιαφυγή και η φοροκλοπή, συρρικνώνεται η οικονομία, το βόλεμα των ημετέρων καλά κρατεί και εμείς εξακολουθούμε να πορευόμαστε καλαμοκαβαλημένοι καθénas – και κυρίως οι ηγέτες μας – **στο καλάμι του, το πιο ατίθασο, το πιο ασυμμάζευτο άλογο!**

Μήπως αφεθήκαμε και σιγοτραγουδάμε ανέμελα ΟΛΟΙ μας, μαζί με τον αείμνηστο Νίκο Ξυλούρη, την παραλλαγή των στίχων του Καβάφη: **«Μπήκαν στην πόλη οι οχτροί, κρατούσαν δίκιο οι οχτροί, ... κι εμείς φωνάζαμε Ζήτω και Γειά...»;**

Καλή χρονιά ... και καλά μυαλά, αγαπητοί μας συμπολίτες.

Ηλίας Νέλλας

Το ρακοκάζανο στη φωτιά

Προετοιμασία καζανιάς

Ο ιερέας μας, πατήρ-Θωμάς, ευλογεί την πίτα